

Fecske

**Minden helyi, vidéki és külföldön élő
olvasónknak, támogatóknak,
munkatársunknak és barátunknak kellemes
ünnepeket, erőt, egészséget kíván a Fecske
szerkesztősége és a Zöld Dombok.**

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

A Bácsfeketehegy Helyi Közösség összegzett munkálatai az elmúlt időszakban:

- Szabó László (Lacus) a bácsfeketehegy Nyugdíjas Helyi szervezet Elnökének kérvényét a Helyi közösség Tanácsa egyhangúlag elfogadta, és az igazán szükséges egyéb felújítási és karbantartási munkálatok anyag és kivitelező költségeit teljes mértékben biztosította számukra. Ennek köszönhetően, az udvari épület és az illemlhely teljes egészében megújultak.

Kívánjuk, hogy az egyesület tagjai, vendégeik erőben, egészségben használják sokáig!

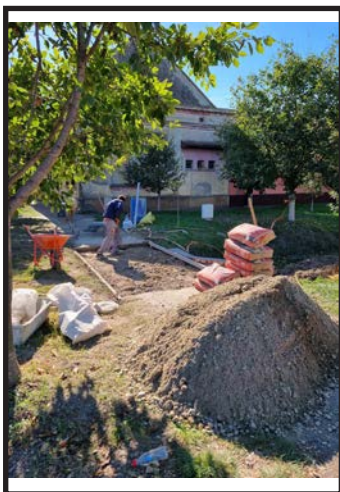
- megtörtént azon csapadék elvezető árkok, és átfolyók kipucolása, támaszfalak felrakása, melyek működése nélkülözhetetlen, hogy a többlet vízmennyiség a Kri-vaja folyóba jusson el településünk területéről - a Dózsa György, a Népfőnt és a Bolmán utca kereszteződése a Marsall Titó utcával, valamint a köztük található szükséges szakaszokon

- az elmúlt évekhez hasonlóan, településünk karácsonyfájának feldíszítéséhez felkértük a Péter Pán óvoda, a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület, és az Izida Anya és Gyermekevédelmi Társulat vezetőit és tagjait, hogy szorgos kezeikkel és ötleteikkel minél szebbet alkossunk az ünnepekre.

Végezetül, szeretnék a Helyi Közösség Tanácsa, munka közössége és jómagam nevében, Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket és egészségben, sikerekben gazdag Boldog Új Évet kívánni.

Tisztelettel,
Juhász Attila

- gyalogos járda betonozás a Dózsa György, valamint a Titó Marschall utcákban

- zúzott kővel töltöttük fel a Becsei út végét, valamint a kishegyesi Önkéntes Tőzoltó Egyesület segítségével locsolással próbáltuk enyhíteni az intenzív gépjárműforgalom által keletkezett por mennyiségét

- a Kishegyes kommunál vállalatnál karöltve elvégeztük a hiányzó közlekedési jelek kihelyezését

- a személtélep rendezését is folyamatosan végeztetjük, valamint az oda vezető utak karbantartására is hangsúlyt fektetünk, tekintettel a téli időszakra. Továbbra is arra kérünk mindenkit, hogy a hulladékot rendszerszerűen, lehetőség szerint az eltakarított terület autó pálya felüli oldalától a falu irányába ürítsék le

IZIDA HÍREI

“Az ember annyit ér, amennyit változtat a világon.”
André Malraux

Az "Izida" Egyesület elkötelezett érdekvédelmi munkája az év minden napján arra irányul, hogy a fogyatékos emberek, közösségünk minden tagja, méltóságteljes élete a mindennapok valóságává váljon. Az ENSZ 1992-ben nyilvánította december 3-át a fogyatékos emberek világnapjává,

hogy felhívja a figyelmet a baleset, betegség, katasztrófa következtében fogyatékosá vált emberek problémáira. E jeles nap alkalmából december 4-én, alkalmi kulturális műsorral mutatkoztak be a napközis foglalkozáson résztvevő vendécek majd bemutatták

alkotásaikat, kézműves munkáikat. A mottója a napnak azonban két műhely ünnepélyes átadása volt. A fazekas műhely és a fűszer és gyógynövény feldolgozó műhely. A jövőben jobb, szebb körülmények között dolgozhatunk, alkothatunk! Az ünnepi programban jelen volt Sándor István Kishegyes község alpolgármestere, a Szociális Központ igazgatója Lana Vujić Kosednar, Lukács Klára, a községi

tanács szociális ügyekkel megbízott tanácstagja, Juhász Attila a bácsfeketehegyi helyi közösség titkára, Radovan Dakić tanácsag, valamint hasonló jellegű egyesületek képviselői Szabadkáról, Topolyáról és a tagság egy része családjakkal.

Nagyon fontos megemlítenünk, hogy vendégeinket

“Simonyi” pékség, “Sógor” vágóhíd adományával bírtuk megvendégelni, valamint Kovács Erika, Benedek Mária sütijeikkel. Köszönjük, hogy szebbé tették fogadásunkat.

Nagyon fontos, hogy ezen a napon a kis festőink

munkái is ki voltak állítva nagy örömünkre. A munkákkal egy leskováci pályázaton vettünk részt amelyen nagyon szépen szerepeltünk. Kormos Róbert kitartó, türelmes oktatása meghozta az eredményt, kiemelkedő munkáknak lettek értékelve festményeink és az elismerés mellett egy színes nyomtatóval díjazták az alkotásokat.

P.J.

A Kozma Lajos Könyvtár hírei

Október 19-én újból meglátogatott bennünket Molnár Gabriella ovis csoportja. Most dínós könyveket kölcsönöztek ki. Várjuk őket legközelebb is!

Testvérkönyvtár pályázat:

A Kölcsény Ferenc Alapítvány több év kihagyás után idén újból meghirdette Testvérkönyvtár Pályázatát, amelynek célja, hogy a magyarországi könyvtárak könyvadományokkal támogathassák határon túli magyar testvérintézményüket. 2023-ban testvérkönyvtárunk, a verezegyházi Kölcsény Ferenc Városi Könyvtár 250.000 forintot nyert e pályázaton, amelyből közel 80 kötetnyi felnőtteknek és gyermekeknek szóló szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmánnyal gazdagíthattuk könyvtárunkat. 2009 óta él testvérkönyvtári kapcsolatunk, ez idő alatt többször is tudtak számunkra könyvcsomagot ajándékozni. A könyvek átadására 2023. október 25-én, Bácsfeketehegyen került sor. Az alkalom lehetőséget teremtett arra is, hogy Berze Lajos könyvtárigazgatót elkísérve Cser-

háti Ferenc polgármester találkozhatson településünk vezetőivel is.

- November 22-én dr. Czékus Borisz világutazó volt ismét a vendégünk, ezúttal afrikai élményeiről mesélt a nagyszámú érdeklődőnek. Érdekességeket hallhattunk Kenyárról, Tanzániáról és Zanzibárról.

- November 29-én dr. Kasza Bálint szabadkai nyugalmazott családorvos MIT ÜZEN A BETEGSÉG? címmel tartott gondolatébresztő előadást.

Falugazdász hírek

A falugazdász irodában a 2023-as évben igencsak megnövekedett az ügyfélszám. Ezt az idén bevezetett eAgrarnak köszönhetjük. A sok ügyintézés ha nem is zökkenőmentesen de eredményesen zárult, viszont a következő évben is sok mindenre oda kell figyelni.

Friss információk alapján folyamatban van a kataszterben az új parcellaszámok bejegyzése ezáltal a régiék törlése Feketics kataszteri községben. Ez a településen kívül eső földterületekre vonatkozik (non gradevinskireon). A folyamat valószínűleg időigényes, de folyamatos. Ez érint mindenkit, akinek régi szám alapján vannak bent a saját és bérelt földjei az eAgrarban. Ezeket az eAgrar nem fogja automatikusan frissíteni, a régi parcellaszámokat törölni kell, és a földeket az új számok alapján bevinni a gazdaságba. Ezen feladatok elvégzésében a falugazdász segítséget nyújt.

A saját földek bejegyzése esetében Feketics kataszteri községet kiválasztva egy lenyíló ablakban ki tudjuk majd választani a saját parcellákat melyeket bejegyzünk. Gazdaságba bejegyzett tagok földjei esetében is ez az eljárás.

Bérelt földek esetében a földtulajdonos mindenképp hozza el a "rešenje o komesaciji" végzést, amiben fel van tüntetve a régi és az új szám is, mivel ez alapján látjuk melyek is az új számok, és töltjük ki a bérleti szerződést. Amennyiben ezt a végzést nem találják meg, a községhez a tulajdonosnak adnak ki másolatot. Felhívom figyelmüket, hogy a bérelt földek elfogadása az eAgrarban időbe telik.

Akinek nincs bérelt földje a gazdaságában csak saját, szintén ajánlatos elhozni a "rešenje o komesaciji" végzést a folyamat gyorsításaképp, ugyanis így gyorsabban tudunk haladni a földek bejegyzésével, minden átláthatóbb.

Az elkövetkező időben, de legkésőbb tavaszig, még a támogatások lekérése előtt ezeket a feladatokat mindenképp el kell végezni!

Ezért mielőtt megindul a tavaszi gazdaság felújítások, támogatás átadások ideje, értesítem a termelőket, hogy amennyiben idejük ki adja a maguk érdekében is, az új parcellaszámok alatt levő földek bejegyzését el tudjuk végezni. Így tavasszal már csak a kultúrák frissítése és a támogatás lekérése maradna hátra. Ez szintén nagyobb odafigyelést igényel, mivel a 2024-es évben ellenőrzésekről lehet hallani, és ha a kultúrák, vagy bármi más nincs aktualizálva, passzív státusszal fenyegetőznek. Ugyanis törvény szerint minden fajta változást 30 napon belül be kell jegyezni a gazdaságba. Bármi fajta kérdés felmerül a 069/5565626-os számon, vagy személyesen az irodában feltehetik.

Az ügyfélfogadás továbbra is:

Bácsfeketehegyen hétfőn és csütörtökön 8-13 óra között.

Kishegyesen kedden 8-13 óra között.

Topolyán szerdán és pénteken 8-13 óra között

Minden termelőnek, és nem termelőnek kellemes ünnepeket kíván a Vajdasági Agráregyesületek Szövetségének Kishegyes községi és topolyai falugazdásza,
Juhász Árpád.

A Gazdakör hírei

Az év végéhez közeledve elengedhetetlen, hogy összefoglaljuk az egyesületünk 2023-as évben végzett tevékenységeit. Nagy öröm számunkra, hogy ilyen sokféle területen aktívan részt vehettünk, és az alábbiakban összefoglaljuk a legfontosabb eseményeket:

Mezőgazdasági Előadások Téli Hónapokban:

Számos mezőgazdasági előadást szerveztünk, amelyek hozzájárultak a termelők szakmai fejlődéséhez és tudásuk bővítéséhez. A következő évben is folytatni kívánjuk a termelők oktatását. Kérjük, osszák meg velünk azokat a témákat, amelyek iránt érdeklődnek, és igyekszünk az igényekhez mért előadásokat szervezni.

Zöldítés és Fásítási Akció:

Januárban fásítási akciót szerveztünk, amikor 40 darab platánfa kerül kiültetésre. Folytatjuk településünk zöldítését a Kálmán bácsi kezdeményezése alapján. Minden tag az idei évben is igényelhet 3 darab gyümölcsfát tetszés szerint. A gyümölcsfák igénylésével kapcsolatban tagjaink a Gazdakör irodában informálódhatnak. Terveink között szerepel a határban is erdősíteni.

Hagyományos Rendezvények:

Az év folyamán megtartásra kerültek a hagyományos rendezvényeink is ahol szervezők vagy társzervezők voltunk. Januárban a hagyományos disznótoros bálát, februárban a Mátyás napi borkóstolót, júniusban a meggynapokat, szeptemberben a szüreti napokat ünnepelethettük együtt. Ezek mellett számos rendezvényen vettünk részt ahol egyesületünk hivatalos volt.

Tagjaink naprakészen értesítve lettek rendezvényeinkről.

Növényvédőszeres Flakonok Gyűjtése:

Áprilisban hozzájárultunk a növényvédőszeres flakonok biztonságos összegyűjtésében és elszállításában. Jövőre is szeretnénk megszervezni az igényekhez igazítva már két alkalommal a folyóév során.

Határutak Rendezése és Karbantartása:

Tavasszal karöltve a helyi közösséggel és a községi mezőgazdasági osztállyal rendeztük a határ utakat, és a nyár folyamán gondoskodtunk az út menti fák és cserjék karbantartásáról a biztonságos közlekedés érdekében.

E-agrár Digitális Platform:

Az e-agrár digitális platform bevezetése az életünkbe nem volt zökkenőmentes. A gazdakör irodája lehetővé tette a termelők számára, hogy egész évben könnyen intézhessék ügyeiket és ezután is a rendelkezésükre áll!

Köszönjük minden tagunknak az elkötelezettséget és a közreműködést! Az eredményeink nem jöhettek volna létre nélkülük. A jövő évben is elkötelezetten folytatjuk a munkát. Mindenkinek termelésben sikeres 2024-es esztendőt kívánok!

Fekete Andor

Művelődve elnökösködni, elnökösködve művelődni

Egy különös fordulatot vett az életem, amikor március derekán a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület vezetésére kértek fel. Egy rövid ideig végig futott a hideg a hátamon, hogy alkalmas lehetek-e én erre a feladatra, hisz ez nem egy egyszerű, ám mégis becses feladat.

Aki ismer tudja, hogy az életem nagy részét a népművészet művelése, annak továbbéltetése, átadása és nem utolsósorban megőrzése határozza meg, és tett azzá, aki vagyok. Számomra ez az első. Gyökeret, és gerincet ad, segít egyenes emberként tanítványaim, felebarátaim elé állni, ebben a rohanó, zsúfolt XXI. században, ahol már az emberi kapcsolatok haloványan pislogó viharlámpákként pislákolnak.

Aki viszont nem ismerne, Szabadkán születtem, Palicson jártam általános iskolába, majd Szabadkán fejeztem a Kosztolányi Dezső tehetséggondozó gimnáziumot, illetve egyetemi tanulmányaimat is Szabadkán, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon

elsősorban magamnak, hogy ezt a kitaposott utat követve, akár néhol megújulva fogom tovább lendíteni a fiatalokat, hisz bennük a jövő... Egyesültünk tagságának szeretnék lehetőségeket, helyet, teret biztosítani az útkeresésben, akár önmegvalósításban, tanulásban, fejlődésben, szárnybontogatásban.

Jelenleg több szakosztály működik töretlenül egyesületünk kapuin belül. Ezek a néptánc, a népi ének, a népzene oktatás, ezen kívül a versmondás, a színjátszás és a mesemondás is teret kap. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem csoportvezetőinknek az alázatos és kiváló munkát, melyet sokszor nehezen, de töretlenül végeznek!

Köszönet Molnár Gabriella óvónőnek, aki az ovisok vezetője, Szakál Nikolettnek, aki a néptáncosokkal foglalkozik, Török Noéminek és Borsodi Patyerek Orsolyának, akik a népi énekes pacsirtákat segítik, Hajvert Lódi Andreának színjátszóink oktatásáért, Kormos Irénnek, aki mesemondóinkat képz, Barta

végeztem. Bácsfeketehegyre néptáncoktatóként kerültem ide, több mint egy évtizede, ami három éve megváltozott. Ma már több dolog is ide köt, első sorban a kedvesem, illetve egy családi ház is. Itt tervezük a közös jövőnket!

Sok baráttra tettem szert az elmúlt években, és tudom kikre tudok számítani. Ezek a tényezők sarkaltak afelé, hogy az egyesület vezetésére igent mondjak. Nem kis feladat szakadt a nyakamba, hiszen az elmúlt időszakban számos új dologgal, szakcsoporttal, rendezvénnyel bővült egyesületünk, melynek akkor még Hajvert Lódi Andrea volt az elnöke. Megígértem

Júliának, Tóth Anitának, Hajvert Ákosnak, akik a szavalóinkat csiszolgatják, Szakács Zoltánnak, aki a tamburazene továbbéltetéséért harcol. Köszönöm!

Ezen szakosztályok mindennapos munkája mellett, a topolyai zeneiskola kihelyezett tagozatával is találkozhatunk nap mint nap egyesültünkben, illetve A SZAKKÖR elnevezésű kézimunka szakosztályaink is, melyben tíz asszony tevékenykedik heti rendszerességben és sajátítják el a vesszőfonás és a csúhézás rejtelmét. Kicsit kinőttük a Tüzt, bátran mondhatjuk, de ez maradjon is így! Az állandó foglalkozások mellett programokat szervezünk és fogadunk be, mint például a már évtizedek óta hagyományt megtartó Táncciskola, a Kuntábor, a Vajdasági Versmondók Egyesülete által szervezett Dudás Kálmán Nemzeti Vers és - Prózamondó Találkozó, a közelmúltban a Zentai Magyar Kamaraszínház járt nálunk, illetve két gyermekeknek szóló színházi előadást is befogadtunk. Valamilyen módon igyekszünk megújulni is, ahogy ezt már említettem. Az idei 51. szüreti napok alkalmával egy külön családi és gyermekprogramokkal teli délutánt szerveztünk tagságunknak, ahol

kézműveskedhettek, különféle játékokat próbálhattak ki az odalátogatók, ahol mindeközben a szabadkai Juhász Zenekar húzta a talpalávalót. Ennek köszönhetően több gyermek is csatlakozott a néptáncosokhoz. Említésre méltó a Kónya Táncegyüttes és a kishegyesi Rizgetős Táncegyüttes közös táncszínházi előadása, a János Vitéz melyet tizenegyszer mutathattak be több településen, itthon a Vajdaságban. Utazásból sem volt kevés, Dunafalván egy néptáncbörbörben vettek részt a Kónya Táncegyüttes tagjai, Baján a folk-music festen, Jászberényben a Csángó fesztiválon, és számos alkalmi rendezvényen öregbíthették Bácsfeketehegy hírnevét. Néhány példa a sok közül... Számos eredményt értek a gyermekek, mint versmondásban, mesemondásban, szóló tánc kategóriában, melyet leírni is hosszú lenne. Az elért eredményeket igyekszünk egyesületünk Facebook oldalán feltüntetni, ahol mindenki gratulálhat a fiataloknak. Céljaink között van a gyerekeknek egy havi rendszerességgel megrendezésre kerülő kézműves foglalkozás bevezetése, ahol különféle kézműves technikák elsajátításával ismerkedhetnek meg. Ami a nép-

tánc és népi ének szakosztályainkat illeti a vajdasági szemléken megjelenni, valamint magyarországi megmérettetésen is részt venni. A Kónya Táncegyüttesel egy külföldi utazást, turnét is szeretnénk megszervezni, valamint folytatni a megkezdett munkát, közösségben, egységben gondolkodva továbbra is. Közelgő, valamint legmeghatóbb eseményeink között az év végi Karácsonyi műsort tartjuk, erre készülünk töretlenül minden szakosztályunkkal. A Karácsonyi műsor december 23-án kerül megrendezésre a színházteremben. Mindenkit várunk sok-sok szeretettel.

Szakács Tamás

ÖNKÉNT VÁLLALT VAKSÁG

A szeretetről advent és karácsony táján

Isten szólt: "Legyen világosság", és világos lett. Isten látta, hogy a világosság jó. Isten elválasztotta a világosságot a sötétségtől. Ter 1.4

Az orvosi gondolkodásban a látás mechanikus folyamat, mely rendkívül leegyszerűsíti a valóságot. A magyarázat szerint a szem olyan, mint egy fényképezőgép, mely lencsével, gumiobjektívvel, fényérzékeny „ideghártyával” van ellátva. Ha bármilyen zavar áll be ebben a látási folyamatban, orvosi javítással: műtéttel, esetleg lézerrel, idevaló gyógyszerekkel, rendbe lehet hozni. A látásnak ez a szemlélete nagyon leegyszerűsíti a valóságot, hisz már a régi iratokban is úgy nevezik a szemet és a látást, mint a lélek tükre. Sok közmondásban és szólásban találunk kapcsolatot a látás és az érzelmi állapotok között. Talán, idővel, sikerül felismeri tudományosan is: a tudatalattinkban zajló folyamatok hatással vannak a testünkre, szemünkre, látásunkra. Régi szövegekben is gyakran találkozunk a mondattal „Akinek szeme van a látásra”. Az emberi lélek gyakran olyan elhárító mechanizmusokkal rendelkezik, hogy még akkor sem látja az előtte lévő dolgokat, amikor ezek folyamatosan zajlanak előtte. „Nem akarjuk látni és tudomásul venni, hogy mi minden van a 'lelki zsákunkban'. Pedig a zsákot akkor is visszük, ha nem nézünk bele.” Figyelmeztet Popper Péter. Gyakorta előfordul, hogy akár egyénileg, akár kollektíven későn reagálunk olyan eseményekre, történésekre, lényeges dolgokra, mikor ezeket már nem lehet megváltoztatni. Pl. elhaltalmasodó párkapcsolati konfliktus, házassági válság, melyet időben még meglehetett volna menteni, de a késedelem miatt zátonyra futott. Így van ez a betegségekkel is, melyek gyakran csendben, lapangva kezdődnek, kisebb-nagyobb jeleket adnak, melyeket nem akarunk meglátni, csak akkor kapunk észhez, amikor már nem lehet a folyamatot megváltoztatni. Mindezek csendben történnek, mindent elfed az állandó kötelesség utáni rohangálás, programőrület, a kényszer, hogy állandóan csinálni kell valamit, ami elrejt az élet hétköznapi dolgait. Napjainkra valóságos iszony alakult ki az egyedülmaradástól, a belső csend figyelésétől, amikor át tudnánk látni mindennapi gondjainkat, gondolatainkat, érzéseinket, számot tudnak vetni saját magunkkal. A láрма, zaj eltakarja az életünk hétköznapijait, mindazt, ami lényeges, az életünkben, ami készül a szervezetünkben, s amit

észre is vennénk, ha nem vonulnánk önkéntes vak-ságba. Fel tudnánk figyelni mindarra a rosszra, ami készül körülöttünk és bennünk, csak többet kellene, figyelnénk befelé, s nem menekülni a csendtől. Pl.: egy házasság elromlása csendben történik, gyakran már csak sok év elmúltával veszik észre a házastársak, hogy a kapcsolatuk tönkre ment, pedig odafigyeléssel megmenthető lehetett volna. A körülöttünk zajló aggasztó társadalmi folyamatokat sem akarjuk gyakran látni: pl. a háborús fenyegetést, a gazdasági összeomlás lehetőségét.

Szem előtt kell tartanunk, hogy a látás nem csak testi folyamat, hanem lelki, szellemi is. Amennyiben a lelki konfliktusai feloldására csak testileg teszünk kísérletet, előbb-utóbb megbetegszünk. Ez konverziót ill., átváltást jelent, ami arra utal, hogy az egyén az egyik tünetfajta (lelki konfliktust) átváltja (konvertálja) a másikra, testire. Ha valamit nem akarunk látni (átvitt értelemben), lelki okok miatt (pl. önbizalomhiány, függő személyiségtípus stb.), akkor, azt a dolgot, homályosan, vagy sehogy sem akarjuk látni, mert képtelenek vagyunk szembesülni vele, vagy el akarunk zárkózni az élet valóságától, önvédelemből vagy önámításból. Ez az egyszerű nemtörődömségnél sokkal veszélyesebb, mivel érzelmeink, lelki állapotunk közvetlenül vagy közvetve befolyásolja látásunkat. Akár addig is elfajulhat, hogy a folyamatosan fennálló kóros érzelmeink, melyeket nem akarunk tu-

Kép (24.hu): És monda Isten: Legyen világosság: és lőn világosság

domásul venni, megbetegíthetik a szemet, valódi szembetegséget okozhatnak. Gondoljunk csak a zöld-vagy szürkehályogra, homályos látásra, szédülésre, bevérzett szemre, szemvizketésre, stb. Az orvosi gyakorlat ebben az esetben is, csupán a tüneteket tünteti el, a lélektesti üzeneteit teszi láthatatlanná, a fizikai tényezőkre helyezi a hangsúlyt, testi/műszeres/kémiai módszerekkel igyekszik azokat elhárítani, több-kevesebb sikerrel, miközben a szemelváltozás egyre romlik. Csupán a testi kezelésétől nem várható el, hogy megoldja a háttérben meghúzódó, mélyebb kiváltó okot, a lélek „zúgolódását”, kétségbeesett vészjelzéseit, amelyek a fizikai tünetek formájában nyilvánulnak meg. Egyidejűleg a modern kor és technológia, pl., a televízió, számítógépek, stb. megkövetelik tőlünk a mind jobb, élesebb látást.

Nincs más választásunk, változtatnunk kell hozzáállásunkon és el kell döntenünk, hogy felhagyunk az önként vállalt szellemi vaksággal, mert ha elhalaszítjuk a döntést, tovább sodródunk, és kiengedjük életünk irányítását a kezünkől. Meggátol minket abban, hogy meglássuk azt, ami fontos, és azt is, ami a szemünk előtt van. Pedig az érzékszerveink közül a látás az, amely egyre élesebbé válik, ha bajba

kerülünk. Amikor valóban két vállra fektet az élet, tisztán rajzolódik ki minden előttünk, és ha eldöntöttük, hogy ezen változtatni akarunk, csak ki kell nyitnunk a szemünket, figyelembe kell vennünk testi, lelki emberi kapcsolatainkat, és rajtuk, együttesen kell változtatnunk. Döntenünk kell, még akkor is, ha a döntésünk következményei kiszámíthatatlanok. Bízunkunk kell benne, hogy döntésünk, választásunk valóra válik, sikerül általa kikeverednünk a félelemből, a gyáva viszályzódásból, a kialakult állapotból. Nem szabad félünk az új helyzetektől, az egymás iránti szeretettől, szerelemtől, sőt még a vereségtől, kudarctól sem. Az életben, sajnos, nem tudunk mindig jól járni, és ezt kell fogadnunk.

Hogyan győzzük le az önként vállalt vakságot, a lelki sötétséget, hogyan fordítsuk széppé a rossz, fájdalmas napokat, melyek jelzik, hogy valami nem stimmel az életünkben? Az életminőségünk legfőképpen attól függ, hogy milyen lelki és érzelmi fogékonyságok töltik be a tudatunkat. Ezt pedig leginkább az határozza meg, mire helyezzük a figyelmünk irányát, s mennyire tudunk éberre válni. Ennek érdekében kerülnünk kell a negatív gondolatok, negatív energiákat. Nagyon érdekes N. D. Walsch véleménye: „Hasonló gondolatok vonzzák a hasonló gondolatokat, és amikor ezekből az egyszerű energiákból megfelelő mennyiség halmozódik fel, rezgésük felerősödik, majd lelassul, és egy részük anyaggá válik. Fizikai formát öltenek, a gondolatok, és amikor nagyon sok ember gondol ugyanarra, nagy a valószínűsége, hogy valóságot teremtenek a gondolataik.”

Tudnunk kell, hogy a szeretetnek nagyon magas a rezgési frekvenciája, míg a félelemé nagyon alacsony. Ha a tudatunk megragad az alacsony rezgésszinten az életet a félelem és fájdalom fogja uralni. Az is lehet, hogy a szeretethiány, szeretetlenség alacsony rezgésszáma áll számos betegség okaként a háttérben. A szeretet olyan harmonikus mezőt hoz létre, amely szétáramlik a testünk sejtjeiben. Segít megteremteni a belső békét, harmóniát, felerősíti a szervezet öngyógyító képességét, lehetőséget nyújt, hogy energiát gyűjtsünk a hétköznapi feladatainkhoz, boldogsághormont termel. Napjainkban szeretetre kiéhezett korban élünk. Végezetül álljon itt Eckhart mester 700 éves, de ma is aktuális üzenete: „Az élet legfontosabb pillanata a jelen pillanat, a legfontosabb személy, akivel most beszélsz, a legfontosabb feladat pedig a szeretet.”

Kép (Angyalforrás): A szellemi látás és vakság: a szellemmel és a szívvel is tudunk látni.

Dr. Kasza Bálint

AKKOR GONDOLKOZZUNK ...?

A békéről, békességről...

... a gazda, maradék kenyérrel kitörölte tányérját, hátát adott a Mindenhatónak, adományaiért, vizet ivott a böjtös ebédre, majd kézfejevel megtörölte a bajuszát, felállt. Fejére tette sipkáját, magára felöltötte presnyákját, kezébe vette a kisbaltát köszönt, majd gyövek, mondta és kiment. Megindult a berek felé, ott tudott egy titokban álló kisleányról, ami éppen jól jönne az ünnepre, a hidegszobában. A kicsik is már megértenék, örülnének neki, gondolta. Megszaporázta lépteit, mert, hát hamar sötétedik, meg ilyenkor még a kiverő kutyák sem vánszorognak idekint. Megtalálta a 4-5 lábnyi kislányt, amit senki sem tudta, hogy, csodálatos módon, ide került, szerencsére, nem előzte meg senki, így hamar, a nagy téli csendben, nagy lármát sem csapva, kivágta a kislányt és kincsével a hirtelen jött szürkületben megindult hazafelé. Ahogy ment, azon járt az esze, hogy a tiszta szagú hidegszobában, a szekrényen álló borsalmák illata mellett, milyen igazi karácsony lesz a kislány friss illatától. Igen az asszony majd feldíszíti, hegyibe teszi a nyáron szalmából kötött betlehemi csillagot, rak rá sütyit, amit ő következetesen árvalányhajnak nevez, igen, ő úgy hívja, mert a szomszédfaluból származik, ott, úgy hívják. Közben hirtelen besötétedett, feljött a csillag, a Buxi meg most kezdi „haverjaival” köszönteni a feljövő holdat, tehát időben hazaért... Reccs... fehér lett a vászon, vége a filmnek, vége lett az illúzióknak is? (ez lehetne a gyönyörű valóság is)

Eddig a karácsonyról próbáltam írni, a béke ünnepéről. Van e még karácsony, mert tudjuk, hogy béke a békekonferencia óta, 1945-től, a mai napig csak három napot volt. Nem értem, hogy, hogy nincs, miért nincs, mikor „kéksisakos” békefenntartók vannak a világ minden táján háborútól veszélyeztetett neuralgikus helyen. Na, de azért tudjuk, de nem sokan dicsekednek vele, hogy a volt Jugoszlávia (a mi egyik volt hazánk), is részt vett ilyen békefenntartásban 1956-ban, és, hát, hogy, hogy nem, a nekik nem baráti izraeli katonákra lőttek az egyiptomiak sugallatára (békét fenntartottak). Így újból csak a nyolcvanas évek végén adtak újból

békefenntartókat valahol az Óperenciás tengeren túl, mert ők kellettek, mert az el nem kötelezettek vezérszereplői voltak.

A békét, hogy kell csinálni? Azt nem csinálják. A béke, a háború vége. Annak miért, vagy, hogy nincs vége, kérdezné egy értelmes óvoda? Igen, ő megkérdezi, a későbbi korosztály nem érti, de nem is akar a témával foglalkozni, kivéve, ha nem éppen haszonszerzés céljából érinti őket a téma (de Rejtő Jenő a stílus). Kimondom őszintén véleményemet, hogy szerintem ezek a maiak nem tudnak még háborúzni sem. Amikor mi kölyök korunkban „háborúztunk”, akkor, aki meghalt, annak be kellett fogni a pofáját, ma meg csak éppen ők szabhatják a „törvényt” (pardon, a felnőttek igazi háborújában).

Aszongyák, hogy aki mondott á-t, mongyon b-t is.

Akkor szerintem, ha már háború van, akkor legyen győztes is és verje el a vesztest, mint jég a határt, hogy ne legyen még írmagja sem bosszút állni, nem pedig fellebbezni, mint a pontozással veszítő öklöző. Szerintem, aki akarja, érti. A mai háborúk, a csodák, csodájára, mind úgy kezdődnek, hogy amaz visszaütött. Meg, hát amaz nem tisztességes eszközöket alkalmaz. Győzz, vagy fogd be a pofád... na, ez után lehet, hogy lesz majd a világon három naptól hosszabb béke is? Tehát, békekötés nincs, csak simán a győztes által kivívott győzelem.

Ja, a béke, senkinek sem hoz hasznót, ezért nincs jegyezve egyetlen értékbörzén sem. Hát akkor dőljenek össze, de azért legyen karácsony, szeretet, békesség, még, ha nem is mi „kezdjük”, legyen meg a fenyő, borsalma, forralt bor, a töltött káposzta meg az ünnepi gyertyák illatának egyvelege, legyen békés karácsony. Szerintem, mindenki egy igazi karácsonyt kíván, egy boldog békességes új esztendővel a továbbiak (mármint esztendők) kíséretében, amit én is tiszta szívemből minden olvasónknak és hozzátartozóinknak. Azért, továbbra is gondolkozzunk!

Bíró Csaba

NEM CSAK HÚSZÉVESEKÉ A VILÁG

Bácsfeketehegy nyugdíjasainak az idén is sikerült tartalmassá tennünk napjaikat.

Egyesületünk, az elmúlt öt-hat évben, az idén először szervezett teltházas teadélután, melyen, a szórakozás mellett, süteményt és teát fogyasztva, értékes tárgyakat is nyerhettek a tombolajegy vásárlói. A nőnap bálon megjelent hölgyek cserepes virágot kaptak. Lehetséges volt bálakon, rendezvényeken, évfordulókon, megemlékezéseken, szüreti napon, vidéki

Épületünk negyvennéhány éve nem lett szépítve. Most az is megtörtént, támogatási pénz eszközből. A kirándulásra szánt szerény pénzünkkel mi is besegítettünk. Köszönet a támogatásért!

Nem az ismert dal jutott eszembe e cikk írásakor, hanem a nem húszéves nyugdíjas tagjaink. Azok, akik

sportjátékon részt venni. Büszkén tértünk haza a bajsai Prélóról. Ugyanis megérdemelt helyezést értünk el csigatészta pedrésben valamint kukoricamorzsolásban is. Dicsekedhettünk a házi kenyér csinnyáról-binnyáról is. Heti rendszerességgel tekéztünk, tekézőnk, gurítunk, megfűszerezve édességgel–itallal, ha valakinek születés vagy névnapja van. Nem feledkeztünk meg a kisnyugdíjasokról sem. Nekik csomagokat ajándékoztunk. Segítettünk nyugdíjasainknak a nyugdíjas kártya igénylésében, majd a szétosztását is megszerveztük.

az idén ünnepelték nyolcvanadik születésnapjukat. Támogatási pénzeszközből ebéddel, itallal, virággal és tortával kedveskedhettünk nekik. Az ajándékutalványt átadva kívántunk jó egészséget, hosszú boldog életet családjaik körében.

Köszönet a támogatásért!

Szabó László

Nyugdíjasok egyesülete, Bácsfeketehegy

EGÉSZSÉGÜNK ÉS A GYULLADÁS

Január 20. Az elfogadás nemzetközi napja

„Vannak boldog könnyek, fájó mosolyok, mindig lesznek szerelmek, míg a föld forog. Az élet szép, de élni tudni kell, az élet egy harc és benne győzni kell!”

Anatole France

Előfordul, hogy szálka megy a bőrünk alá, beverjük a lábunkat, van, hogy megsüti a forró tepszi, vagy lábas a kezünket, megcsíphet bennünket darázs vagy méh. Ilyenkor az adott rész beduzzad, kipirosodik, érintésre meleg és fájdalmas lesz. Időnként fertőzés következtében, belázasodunk, fáj a torkunk, köhögünk, nehezen nyelünk, mivel betolakodók jutottak a szervezetünkben, melyek riasztják az immunrendszert, hogy szabadítson meg bennünket a káros anyagoktól (pl. méh mérge) vagy a baktériumoktól, vírusoktól, stb. vagy éppen a bőrünk alá került szálkától. Az immunrendszer gyulladást vált ki, és így igyekszik helyreállítani az egészséget. A szervezet tulajdonképpen a gyulladással védekezik a behatoló/kórokozó ellen, amivel a gyógyulást szolgálja. Mi azt tapasztaljuk, hogy a sérülés vagy betegség területén fájdalom, vörösség, duzzanat, alakul ki és károsodik a gyulladáshoz funkciója. A leírt hatásokra rövid ideig tartó gyulladás alakul ki, melynek tünetei néhány nap után megszűnnek. A folyamatot kísérhetik általános jelek is: fáradtság, rossz közérzet, láz, az adott testrészben változás alakulhat ki: mozgáskorlátozottá válik a gyulladt ízület, nehézlégzés léphet fel, romolhat a szaglás, stb. A gyulladás tünetei igen fontos jelzőrendszerre válnak, melyek figyelmeztetik a beteget, hogy a szervezetében kóros folyamat zajlik és változtasson az életmódján, könnyítse meg az immunrendszer működését.

A gyulladásnak van egy másik formája is, mely látható ok nélkül alakul ki, és igazán nincs gyógyító jellege, sőt inkább károsítja az egészséget, időzített bombaként működik a szervezetben. Ez a krónikus gyulladás, mely hosszabb időn át alakul ki, a tünetek nem látványosak, viszont a folyamat egyfolytában roncsolja, pusztítja a sejteinket, és számos súlyos betegségért lehet (legalább részben) felelős. A gyulladásnak ez a fajtája leggyakrabban összefüggésben áll bizonyos krónikus betegségekkel: túlsúly, megoldatlan lelki vagy testi stressz, cukorbetegség, rák, autoimmun betegségek, májgyulladás, érrendszeri

megbetegedések. A krónikus gyulladás, mára már népbetegséggé vált. Miután hosszú évekig tart, mialatt szövődményeket okoz, legyengíti az immunrendszert, növeli a fogékonyságot más betegségekre. Nem véletlenül nevezik a hosszú távú (krónikus) gyulladást “néma gyilkosnak” vagy “időzített bombának”. Az egész testre hatással van, nem kíméli a létfontosságú szervek funkcióját sem, működésükben zavart okoz. Ha kezeletlenül marad, kiválthat, többek között bélbetegségeket, ízületi, mozgásszervi fájdalmakat, bőrkütiéseket, érelmeszesedést, cukorbetegséget, autoimmun betegségeket, rákos daganatokat, illetve szív- és érrendszeri rendellenességeket is. Rányomja a bélyegét a pszichés működésre is, hangulatingadozást, szorongást, rosszkedvet, depressziót okozva, a koncentrációs nehézségek, állandó fáradékonyság, vagy indokolatlan ingerlékenység, feszültség mellett. Ennek bizonyítéka A. Miller, pszichiáter állítása „Bizonyos betegségek kezelésénél pedig mesterségesen idéznek elő gyulladásokat, és ezekben az esetekben a depresszió, a hangulatingadozás és a fáradékonyság észrevehető növekedése volt megfigyelhető a betegeknel.”

Az utóbbi évek széleskörű nemzetközi kutatásai hívták fel a figyelmet a jól működő bélrendszer szerepére az egészségmegőrzésben. A számos

Kép (Nepgyogyaszat.com): A gyulladás az immunrendszerünk válasza valamire, ami a testünket izgatja.

betegség kialakulásának okaként ismert gyulladásos jelenségek háttérében az elmúlt években előtérbe került a humán mikrobiom kutatása. Sikerült megismerni a mikrobiom fogalmát, ami megadta a választ a kérdésekre, miként vezet a bélrendszer egyensúlyának felborulása, a krónikus gyulladás, bélbetegségekhez, elhízáshoz, pajzsmirigybetegséghez, diabéteszhez, szív- és érrendszeri betegségekhez, melyek napjainkban igen elterjedtek, népbetegségek. A mikrobiom a bélben élő, dinamikus, változó baktériumok, vírusok, gombák összessége. A mikrobiomnak nemcsak a bélrendszer normális működését biztosítja, hanem az immun- és endokrin rendszerre, mentális egészségre is hatással van.

Az egészséges bélflóra felépítése és fenntartása nagyon fontos. Mivel a bélrendszerünkben élő baktériumtörzseknek kulcsszerepe van az emésztésünkben, a felszívódás lebonyolításában: tápanyagok, több ásványi anyag: kalcium, magnézium, vas felszívása, továbbá B-vitaminok, K-vitaminok, más védő anyagok termelésében. Ha károsodás éri őket leggyakrabban emésztőrendszeri problémák jelezhetik: gyomorfájdalmak, fokozott gáztermelés, hasmenés vagy székrekedés. Vannak, akik gyomorfájásra és refluxhoz hasonló tünetekre panaszkodnak. A bélflóra egyensúlyának felbomlása hatással lehet a vércukorszint szabályozására és a zsír tárolására egyaránt. Kiválthat fokozott cukoréhséget is, pedig a édesség további károsodásokat okoz, hiszen a túlzásba vitt cukorbevitel tovább rongálja a mikrobiomot. Ha a bélben lévő baktériumok a károsodott bélfalon átjutnak a szervezetbe, helyileg szöveti károsodást, a vérkeringésbe jutva ellenanyag ter-

melést, gyulladást okoznak. Látható, hogy a bélflóra megbetegíthet bennünket, de odafigyeléssel a felépülésünket is segítheti.

A kedvező és káros bélbaktériumok érzékeny egyensúlyát elsődlegesen az elfogyasztott táplálékok határozzák meg. A napjaink tartós, helytelen összetételű étrendje és az életmód felborítja a bélben lévő egészséges egyensúlyt. A kutatók szerint rossz táplálkozással, az antibiotikumok gyakori alkalmazásával és az állandó stresszhelyzetekkel járó modern, nyugati életmód alaposan károsítja a bélflórát. Káros hatásuk van: a csapvízben lévő klórnak, élelmiszer adalékanyagoknak, peszticid maradványoknak, fluoridoknak, amit a jóddal együtt a konyhasóhoz kevernek. Külön figyelmet érdemelnek: a cukor és a zsír, melyek a hagyományos nyugati étrendben nagy mennyiségben fordulnak elő (finomított liszt, egyszerű cukrok, elégtelen rostfogyasztás, rendszertelen étkezések, gyorsételek). Úgy hatnak, hogy károsítják a bélfalat, nagymértékben áteresztővé teszik, a hasznos tápanyagok mellett, toxinok, rosszul megemésztett részecskék, sőt maguk a baktériumok is átjuthatnak a bélfalon. El kell fogadnunk, bele kell nyugodnunk, hogy egészségünk az ép bélflórától függ. Ennek érdekében a felsorolt káros anyagok fogyasztását meg kell szüntetni és a sérült bélflórát újjá kell építeni, hisz minél egészségesebb a bélflóra, annál erősebb az immunrendszer, kevesebb az allergia, annál kisebb a túlsúly, annál kevesebb a gyulladás. "Vannak dolgok, amelyek hatalmasabbak, mint a vágyak. És nekünk alkalmazkodnunk kell hozzájuk, akár tetszik, akár nem. Idővel az ember ezt érzi és megtanulja. Megtanítja rá az élet." Figyelmeztet E. Kästner.

Hogyan támogassuk a mikrobiom működését? A tudatos életmód megőrzi mikrobiom egészségét: érdemes nagyobb hangsúlyt helyezni a kiegyensúlyozott táplálkozásra, a rendszeres testmozgásra, a mindennapos stressz megoldására, csökkentésére. A gyógyszereket (főleg az antibiotikumokat) célszerű kerülni, amennyire csak lehet, és helyettük természetes összetételű táplálék-kiegészítőket fogyasztani. Ezenfelül használjunk vitaminokat, fogyasszunk antioxidáns tartalmú élelmiszereket, és biztosítsunk elegendő időt a pihenésre és a feltöltődésre!

Kép (Rákgógyítás): A krónikus gyulladás központi szerepet játszik korunk legnagyobb kihívást jelentő betegségeiben.

Dr. Kasza Bálint

ELNÖKÜNKÉRT, KÖZÖSSÉGÜNKÉRT, A JÖVŐÉRT!

A Vajdasági Magyar Szövetség választási programja (2023–2027)

Megállapodást kötünk közösségünkkel arról, hogy jelenünket és jövőnket milyen értékek és elvek mentén kívánjuk szervezni, és a közösség javaslatai alapján választási programot készítünk. A választások után olyan politikai partnerségre lépünk, amely közvetlen részvételt biztosít számunkra a politikai döntések meghozatalában a konkrét célok megvalósítása érdekében. Elnökünkért, közösségünkért, a jövőért!

Az illegális bevándorlók elleni küzdelem és a biztonság

2015 óta a Vajdasági Magyar Szövetség az egyetlen olyan politikai erő, amely kitartóan ragaszkodik a Szerb Köztársaság polgárai biztonságának szavatolásához és az ország déli határának védelméhez.

Következésképpen szorgalmazzuk a migrációs probléma hatékonyabb megoldását, hogy a Kormánnyal együttműködve biztosítsuk a jelentősebb rendőri jelenlétet a helyi lakosság biztonságának szavatolása érdekében, minden olyan településen, ahol illegális bevándorlók tartózkodnak. Ragaszkodunk a Büntető Törvénykönyv azon rendelkezéseinek tiszteletben tartásához, amelyek szigorítják az államhatár törvénytelen átlépése és az embercsempészet büntetével kapcsolatos büntetőpolitikát.

Európa jövője és az államok szuverenitása

A Vajdasági Magyar Szövetség minden olyan politikai döntést támogat, és aktív résztvevője a Szerb Köztársaság Kormánya és a Magyar Kormány közötti stratégiai partnerségnek, amely hozzájárul az illegális bevándorlók problémáinak megoldásához azokban az országokban, ahonnan érkeznek, amelyek erősítik a békekezdeményezéseket és kapcsolatot teremtenek azokkal az államokkal, amelyek új szereplőként helyezkednek el a globális színtéren. A VMSZ olyan politikát támogat, amely minden EU-tagállam

szavazati joga egyenlő értékének védelmét és tiszteletben tartását jelenti, beleértve a tagjelölt államok azon jogát, hogy bizonyos feltételek mellett részt vegyenek a döntéshozatali folyamatban.

Európai integráció, Vajdaság autonómiája és funkcionális decentralizáció

A Vajdasági Magyar Szövetség álláspontja az, hogy Szerbia tagsága nélkül nem beszélhetünk teljes Európai Unióról, valamint az, hogy meg kell reformálni a bővítési folyamatot, erősíteni a pénzügyi támogatási mechanizmusokat, és Szerbia polgárainak már a csatlakozási folyamat kezdeti szakaszában érezniük kell az előnyöket. A VMSZ azért száll síkra, hogy a végrehajtott reformok előrehaladását igazságosabban értékeljék, a csatlakozási folyamatot gyorsítsák fel és tegyék kiszámíthatóvá.

Infrastruktúra és gazdaságfejlesztés

A Belgrád–Budapest folyosó kétvágányú gyorsvasútjának projektje keretében megkezdődött az Újvidék–Szabadka–Szabadka–országhatár gyorsvasút kiépítése, felújításra került a Szabadka–Szeged egyvágányú vasútvonal, indul a személyforgalom közös határellenőrzéssel Röszkén. Folyamatban van az A1-es Horgos–Röszke autópálya határátkelőhelyének átépítése. Szorgalmazzuk egyes,

jelenleg nappali üzemmódban működő határátkelőhelyek nyitvatartási idejének meghosszabbítását. Megnyílt a palicsi Wellness SPA központ és Aquapark, a Szabadkai Népszínház belsőépítészeti munkálatai a befejező fázisban vannak; megkezdődött a palicsi víztorony rekonstrukciója. Támogatjuk a gyógyturizmus népszerűsítését. Szükséges, hogy az állami utak rekonstrukcióját célzó kiemelt projektek megfelelő arányban valósuljanak meg a Vajdaság AT területén.

Mezőgazdaság és vidékfejlesztés

Következetesen kiállunk amellett, hogy a mezőgazdasági termelők a nyugdíjbiztosítási járulékaikat a jövedelmükkel és gazdasági erejükkel arányosan fizessék be. Mindent megteszünk a felhalmozott kamatok leírásáért és a tartozás átütemezéséért. Ragaszkodtunk a gazdák meghatározott összegű támogatások kifizetéséhez való jogának tiszteletben tartásához.

A nemzeti kisebbségek jogainak védelme

Politikai felelősségünk mértékét tükrözi, a magyar nemzeti közösség tagjai részarányos foglalkoztatása és hatékony részvétele a közélet, a kulturális, a gazdasági és a politikai élet minden területén. Figyelemmel kísérik a jogszabályok változását, és időben reagálunk, megvédjük a nemzeti kisebbségek tagjainak az Alkotmány, a nemzetközi egyezmények és a törvény által biztosított jogait és szabadságait. Folytatjuk a minőségi és elérhető magyar nyelvű oktatás és nevelés minden szempontját biztosító tevékenységeket. Öt tanuló elegendő a tagozatok jóváhagyásához.

Egészségügy és demográfia

Lakhelyétől függetlenül minden betegnek elérhetővé kell tenni a megfelelő minőségű egészségügyi ellátást. Továbbra is dolgozunk azon feltételek teljesítése érdekében, hogy a vajdasági (Zenta, Szabadka) általános és szakkórházak, egészségügyi központok felújítása mielőbb megkezdődjön. Kiemelt figyelmet fordítunk a polgárok tudatosságának növelésére, hogy

részt vegyenek a betegségek korai felismerésében. Ragaszkodunk a natalitással kapcsolatos problémák rendszerszintű megoldásához. Támogatjuk a családok helyzetét javító, anyagi és nem csak anyagi jellegű konkrét intézkedéseket.

Környezetvédelem és fenntartható fejlődés

Célunk, hogy az önkormányzatokban megerősítsük az összes érdekelt fél aktív részvételét a helyi hulladékgazdálkodási terv kidolgozásában. Támogatjuk az üvegpalackok használatát, a műanyag csomagolást a lehető legnagyobb mértékben le kell cserélniük. Továbbra is dolgozunk a környezettudatosság növelésén a hulladék elsődleges szétválasztását illetően. A szennyvíz tisztításával fenntartható infrastruktúrát alakítunk ki, amely nem veszélyezteti a természet ökológiai egyensúlyát. Kiemelt figyelmet fordítunk az alternatív energiaforrások fejlesztését előtérbe helyező beruházási projektekre. A VMSZ álláspontja, hogy az energiahatékonyság és a vízerőművek jelentik a megoldást energetikai jövőnk szempontjából, amelyek integrálhatók a szél- és a napenergia rendszerekbe.

Szociálpolitika, sport és ifjúság

A civil és vallási szervezetekkel együttműködve továbbra is fejlesztjük a vidéken, tanyákon és külvárosban élő idős személyeket, háztartásokat, szociálisan veszélyeztetett családokat segítő programokat. Továbbra is törekszünk arra, hogy különböző típusú segítségnyújtást biztosítsunk. A Vajdasági Magyar Szövetség ragaszkodik a fiatalok rendszeres támogatásához, aminek az ő szükségleteiken kell alapulnia, ragaszkodunk a tehetséges tanulók, az egyetemi hallgatók, a fiatal gazdálkodók és a vállalkozók sajátos támogatási programjainak kidolgozásához, valamint sportlétesítmények építéséhez és üzemeltetéséhez.

Elnökünkért, közösségünkért, a jövőért!

In memoriam dr. Kerekes József

Faluújságunk a Fecske augusztusi számában hírül adtuk, hogy 89 éves korában, augusztus 11-én elhunyt dr. Kerekes József nyugalmazott főorvos, aki lapunk rendszeres külmunkatársa volt.

Kötelességünknek érezzük, hogy pár mondat elköszönjünk, s egyben személy szerint megköszönjem dr. Kerekes Józsefnek a bácsfeketehegyi Fecske havilap szerkesztőségének a nevében az odaadó, rendszeres tájékoztatást, szaktanácsokat, valamint mint magán ember is szeretnék – még, ha így utólag is – köszönetet mondani neki. Hosszú évekkel ezelőtt kapcsolódott be lapunk munkájába, s óramű pontossággal küldte a betegségek megelőzéséről, azok esetleges kialakulásáról, valamint a különféle betegségekre utaló előjelek megjelenéséről szóló írásait. Megfigyelhető volt, hogy azok témáját igyekezett az évszakokhoz idomítva megválasztani. Mikor, minek volt kiemelkedőbb fontossága, aktualitása. Egykoron, fiatal orvosként hacsak tehetett hazalátogatott és idehaza is előszeretettel gyógyította azokat a helyi betegeket, akik felkeresték. Önzetlen munkáját akkor is kitartóan, fáradhatatlanul folytatta, amikor egyre magasabb, felelősségteljesebb munkakörbe került. A Fecske újság hasábjain keresztül igyekezett a gazdag tapasztalatából, tudásából merítve megosztani az orvosi javallatait, tanácsait az olvasókkal. Szinte naprakész pontossággal követte a szülőfalujában történő események láncolatát. Patriotizmusát, az egy-

házközösséghez való kötődését is ékesen bizonyítja, hogy az idén kora tavasszal, amikor a református egyház adakozási felkéréssel fordult a hívekhez Kerekes József elsőként reagált és egy jelentős adománnyal járult hozzá a felújítási költségekhez.

Pár éve e-mailban kerestem meg, hogy interjút készítek vele. Bemutakozásom során említettem, hogy néhai Kovács Benjamin szabómester unokája vagyok a szomszédos utcából. Örült a megkeresésnek és néhány üzenetváltást követően felajánlotta keressem fel, amikor Szabadkán járok, valamint szólítsam bátyámnak, mert különben is kollégák vagyunk a Fecske újságnál. Sajnos ez idáig egyik dolog sem valósult meg. Talán egy másik dimenzióban erre is sor kerül. Nyugodjál békében, Isten veled Józsi bátyám!

A bácsfeketehegyi nyugati temetőben a családi sírboltban helyezték végső nyugalomra, a családtagok, rokonok és a végtisztességet tevők jelenlétében. Az iránta való tiszteltből, a rá való emlékezés jeléül leközlöljük a 2018-ban vele készített interjú rövidített változatát.

Kötődések a szülőföldhöz

Interjú dr. Kerekes Józseffel, az intenzív terápia nyugalmazott főorvosával

Kanyargós út vezetett engem az orvosi pályára. Miért döntöttem az orvosi egyetem mellett? Főképpen édesanyám, - aki Szücs lány volt - egyre nehezebben viselt betegsége miatt. Születésétől szívbjában szenvedett, kínosabbat egy gyermeknek sem kívánok, mint az anyja éjszakai fulladásos nehéz légzését, köhögési rohamait hallgatni. Már emiatt is csodálattal néztem az akkori feketehegyi orvosokra, akik sűrűn megfordultak házunkban. Miért ne lehetne neki egy állandó támasza, kérdeztem magamtól, aki emellett még sok más emberen is segíthet. Lényegében ez döntött. Isten segítségével és az én gondoskodásommal megérte súlyos szívbjával a 82 évet.

Hol végezte tanulmányait, hol kezdte az orvosi pályafutását?

A magyar nyelvű gimnázium végzése után nem mertem a belgrádi orvosi egyetemre jelentkezni, biz-

tosra vettem, a szerb felvételi vizsgával nem boldogulok. Kapóra jött, hogy megtudtam, Szarajevó orvosi egyetemén nincs felvételezés. Ezért kezdtem itt az egyetemi tanulmányokat. Az első vizsgát biológiából úgy tettem le, hogy „bemagoltam” az anyagot, jóformán magam sem értettem mit beszélek. Aztán jött egy boszniai lány, tőle könnyen ment a nyelv tanulása.

Hogyan alakult az orvosi pályája a későbbek során?

A negyedik egyetemi év végeztével (hat éves az orvosi egyetem) a szüleim csődbe kerültek. Apám ugyan dolgozott a helyi malomban, anyám varrogatott, de az 50-években az én iskoláztatásomra, a könyvekre, albérletre, a létre ez kevés volt. Ösztöndíjat kerestem, írtam a feketehegyi előjárásnak, de nem kaptam választ. Később, megtudtam, apámat kinézték, mert egykor cséplőgépe volt, rólam pedig azt híresztelték, úgysem fejezem be az orvost, hiszen sokan a faluból abbahagyták taníttatást, minek fizessenek. Egy barátom sugallatára Apatinhoz fordultam, postafordultával megjött a levél, ha Szilágyi falvát elfogadom, fizetik a taníttatást. Persze, elfogadtam. Így kerültem, mint orvos Szilágyira Apatin mellé két éves kötelezettséggel, majd hamarosan Szentmihályra (Prigrevica) vezényeltek át, ahol likai bevándorlók éltek a megüresedett sváb házakban. A két év leteltével Csantavérre hívtak meg, ahonnan négy év szolgálat után a szabadkai kórház direktora behívott, segítsék az akkor induló aneszteziológia és intenzív terápia osztály megalakításában.

Ekkor, a 60-as évek elején látogatott meg egy küldöttség a falumból. Jönnék e haza orvosolni. Sajnos, már aláírtam a szabadkai kórházzal a szerződést, így nem lehettem feketehegyi orvos. De a vikkendekeket az anyai házban töltöttem, betegeket vizsgáltam, láttam el gyógyszerrel és tanáccsal. 1964-ben befejeztem az aneszteziológus és intenzív terápiás specializációt és kialakítottam társaimmal az új kórházi osztályt, kezdetben 8 ágygal. Ekkor sem hagytam sorukra a feketehegyi betegeket, ha súlyosabb eset jött, behívtam a kórházba, biztosítottam a kivizsgálást, felvettem az osztályomra vagy irányítottam a szövőényes kórházi ellátásban. Tehettem ezt annál inkább, mert gyorsan haladtam mind feljebb a kórházi ranglistán. 1971-től már, mint kórház igazgató működtem, négy év után azonban meguntam a papírmunkát, a konferenciákat és visszamentem az osztályomra főorvosnak. Innen mentem nyugdíjba 36 év kórházi munka után 2001-ben, mint az intenzív terápia és aneszteziológia főorvosa.

Néhány gondolat a szülőföldjéhez való kötődésről, ragaszkodásról.

Oh, az a szülőföld! Több mint hatvan éve elkerültem onnan, de a hat évtized távollét nem adott annyi élményt, emléket, mint az a tízegynehány a falumban. Nem akarom untatni az olvasót, különben is ezek személyes megélései az akkori falusi életnek, amely ma már letűnt, lecsengett. Azért néhány foszlány nélkül szegényes lenne ez a vallomás. A Krivaja, akkor még úszható volt, gazdag fűzfák övezték, szitakötők tanyáztak a part vizein, a házak előtti padokon összejöttek a szomszédok, a dombok alatti titokzatos alagutakról meséltek, régi feketehegyi betyárokról, megtárgyalták az időjárást, a hozamot, mindent. Szidták a helyi előljáróságot, ahogyan az illendő volt, minden korban. Megvoltak a gyepes árkok, a poros utak, ahol mi gyermekek egész nap játszottunk, csak este kerültünk elő mocskosan. Bővizű ártézi kutakból hordtuk a vizet, az asztma sem bántott senkit, az allergia ismeretlen fogalom volt. Indiánoztunk, cowboyoztunk, ipi-apacsot, bújócskát játszottunk késő estig és fociztunk a gyepes helyeken, télen, a dombokon szánkózhattunk. Mit mondjak, a miénk volt a falu. Ma, a rokongyerekeimet nem engedik az utcán játszani, iskolába kísérik, megszűnt a mindennapos együttes játék az utcákban, ami után olyan szépeket lehetett álmodni.

Aktív munkásságát követően elérkezett a jól megérdemelt pihenéshez, a nyugdíjas korba. Mivel tölti a szabad idejét, mivel foglalja el magát?

Két évig úgyszólván semmi érdemlegeset sem csináltam, csak pihentem és olvasgattam. Úgy éreztem azonban, hogy a 41 év orvosi tapasztalatát nem kellene veszni hagyni, ha néhány emberen segítek tanácsaimmal, az is sokat jelent. Megindítottam a Magyar Szó nyugdíjasok rovatában egy népszerű cikksorozatot a betegségtünetek korai felismeréséről. Amikor 12 éve beindult a Magyar Szó Gyógykalauz kisújságja, az 1. számtól mindmáig munkatársa lettem az újságnak. Több, mint 300 cikket közöltek tőlem, beleértve a Magyar Szó mellett, a Magyarországi lapokat is. Amikor a Fecske orvos munkatársa, Krisztián dr. barátom beteges lett, felvállaltam a folyamatosságot szülőföldem lapjában, arra gondolva, majd idővel felvált egy ottani orvos. Nem vállalkozott senki mindmáig, így maradtam egyre idősebben is, 85 évemmel az Önök lapjában.

Mint orvos mit tanácsol, mit üzen az olvasóknak?

Talán azt, amit magam is teszek: a betegség első jelére be kell indítani a kivizsgálást, mert olyan ez, mint mikor a csap eleinte csak csöpög, utána, pedig ha nem szüntetjük meg, váratlanul előnti a víz a szobánkat. Nem szabad tűrni a fájdalmat. Az ember elveszti méltóságát, kedvét, beszűkül az élete, kiteszítottnak, nyomorultnak érzi magát, ha fájdalmak gyötrik. Ismerni kell valamennyire mindenkinek, a szabadon megvehető fájdalomcsillapítók hatásfokozatait. Amíg valamit a testrészeinkből mozgatunk, az mozogni fog. Ha leállunk, ágyban heverünk, ott maradhatunk mindvégig. Nehezemre esik néha, de hetente két- háromszor leúszom az 1000 métert, nem hallgatok reumás lábaim, derekam tiltakozására. Küldetésemnek tartom

így nyugdíjasan is, ledönteni az egészségügy elefántcsonttornyát, lehozni az orvost a beteg szintjére, a beteget pedig felemelni arra a szintre, hogy saját egészségéért felelősséget vállalhasson. Ehhez pedig némi tudás és a nem feladás makacs akarása szükséges. Nem kis feladat, de megéri, mert csak addig élet az élet, amíg elviselhető az egészségi állapot. Lejjebb nincs más, csak a nyomor. Istenünk e földet élhetővé teremtette, hiszen maga is jónak találta mindazt, amit adott. De az élhetőségért nekünk is tenni kell valamit. Egyebek mellett, vigyázni testi-lelki egészségünkre - nyilatkozta a Fecske olvasóinak dr. Kerekes József az intenzív terápia nyugalmazott főorvosa.

Szukola Béla

Testi karbantartás

Jóga fajták

Számtalan jóga típus létezik. Van amelyik komolyabb fizikai erőnlétet igényel, de vannak könnyebb átmozgató, nyújtó, pihentető vagy meditációs órák is. Végezheted csoportosan, magán óra keretein belül vagy akár otthon egyedül.

Minden stílus kissé különbözik a többitől és a tanáron is nagymértékben múlik, hogy milyen élményben lesz részed. Ezért azt javasoljuk, hogy próbálj ki minél több jóga fajtát és találd meg azt, ami hozzád a legjobban illik. Az alábbiakban felsoroljuk a legfontosabb fajtákat, hogy el tudj igazodni köztük.

Hatha jóga

A szanszkrit "Hatha" kifejezés egy általános megnevezés, amely nálunk, Nyugaton az összes olyan jóga típust magába foglalja, ami fizikai gyakorlatokon alapul.

Ha egy jógaórát Hatha néven jellemeznek, akkor az általában egy bevezetést jelent a legalapvetőbb jóga tartásokhoz. Ezért ha teljesen új vagy a jógaiban, akkor a hatha jóga egy jó belépési pont.

Vinyasa jóga

Egy népszerű jóga típus, amit a legtöbb jóga stúdióban tanítanak. A "Vinyasa" azt jelenti, hogy a lélegzetet összekapcsoljuk a mozgással. A testtartásokat általában egymás után "folyó" sorrendben, vagy „vinyasa flow” -ként végzik. A folyékony mozgások

könnyen megjegyezhetők, szinte olyanok, mint egy tánc.

Astanga jóga

Az Astanga "nyolc vétagot" jelent. Ezt a jóga fajtát a legtöbben az indiai jógával azonosítják. A Vinyasa jógához hasonló, mivel minden mozgást egy lélegzethez kapcsol. A különbség az, hogy az Astanga jóga során mindig pontosan ugyanazokat a pózokat végzik, ugyanolyan sorrendben. A gyakorlásához komolyabb fizikai erőnlétre van szükség, ezért kezdőknek nem ajánlott.

Bikram jóga (Forró jóga, Hot jóga)

A Bikram jóga sajátossága, hogy egy magas hőmérsékletű és páratartalmú teremben végzik. Tehát a Bikram osztályban úgy fogsz izzadni, mint még soha, miközben az Astanga-hoz hasonló jóga pózokból álló sorozaton dolgozol.

A legfontosabb jóga fajták mellett számtalan jóga órával találkozhatasz. Ilyen például a gerinc, kismama, dinamikus, gyerek, vagy power jóga.

Helytől és tanártól függően változik az óra jellege és típusa, úgyhogy mindig tájékozódj, hogy a képességeidnek megfelelően, neked melyik az ideális típus az adott helyen.

<https://www.teaktrade.hu/joga>
Fekete Tímea

Közösen a közösségért

Az idei esztendőben november 3. dekádjában került sor a helyi református egyház keretein belül a presbiteri társas est megtartására. Az összejövetel jó alkalom volt, hogy felköszöntsék Orosz Attila lelkipásztort, aki folyamatosan már 10 éve teljesít szolgálatot a bácsfeketehegyi hitközösségben. Az ünnepi köszöntőket és gratulációkat követően rövid üdvözlő beszéddel fordult a jelenlévőkhöz.

- Köszönöm a jókívánságokat, és szeretettel köszöntök mindenkit és hadd idézzem a CXXXIII zsoltár 3-ik, egyben befejező versének üzenetét „Mily jó és mily gyönyörűséges, amikor az atyafiak együtt

nem adatik meg. Az ige szerint senki sem próféta a saját hazájában, de azért lelkes még lehet. Nagy kihívás egy lelkes számára – ugyanakkor nagy megtiszteltetés is – egy nagy gyülekezetben kipróbálni magát, mint amilyen a bácsfeketehegyi is. Az országos református egyházon belül még mindig zászlóshajónak, zászlóvivőknek számítunk, attól eltekintve, hogy a mi egyházközösségünk is megfogyatkozott, ami ellen azonban tennünk kell.

Közösségünket jobban kellene fejlesztenünk, gyakrabban látogatni az Istentiszteleteket, az áldott alkalmon részt venni, ne akkor induljunk el amikor már

lakoznak, csak odaküld áldást és életet az Úr”. Visszatekintve az elmúlt 10 esztendőre úgy tűnik, gyorsan elröppent, amely nyilván bővelkedett nehézségben, megpróbáltatásokban, de ugyanúgy öröm is jellemezte.

Az első bő 10 esztendőt a szórványban végzett szolgálatban teljesítettem, amely kihívásokkal is bővelkedett, valamint számos lehetőséget is nyújtott. Amennyiben az Úr megtartja életemet és lehetőséget ad a további szolgálatra alig pár év múlva már 25 éves szolgálatra tekinthetek vissza, ez azonban sokaknak

esetleg nem lesz rá alkalom, amikor más lehetőségekkel szembesülünk. Ezt a népességet igyekezzünk megőrizni, ebben a presbitérium mindig is az élen járt. Ehhez adjon a mindenható a továbbiakban is erőt és kitartást. Isten gazdag áldása legyen az egész közösségünkön – mondta köszöntő beszédében Orosz Attila református lelkipásztor.

Szukola Béla

Harangozó László az új református püspök

Két hónapig tartó választási folyamatot követően a Szerbiai Református Keresztyén egyház új püspökévé Harangozó Lászlót választották meg. Az ünnepélyes püspökszentelési istentiszteletre október 14-én, szombaton került sor a bácsfeketehegyi református templomban. Apostoli köszöntést Orosz Attila, a Bácsfeketehegyi Református Egyházközösség lelkipásztora mondott, felszentelő igehirdetést pedig Balog Zoltán, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkészi elnöke, a Generális Konvent ügyvezető elnöke. Az imádság és a 89-ik zsoltár eléneklése után következett Harangozó László beiktatási esküetele Csányi Erzsébet, a Szerbiai Református Keresztyén Egyház főjegyzője közreműködésével. Balog Zoltán püspök adta az új püspöknek a felszentelő áldást melyet az egész Kárpát-medencéből és távolabbról érkezett püspökök és lelkészek áldásai

követtek. A Generális Konvent nevében Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke mondott köszöntőt, a lelkészi kar nevében pedig Csányi Erzsébet, a SZRKE főjegyzője. „A SZRKE vezetősége nevébe és lelkész-szolgatársaim nevében ezt szeretném a szívedre helyezni: szeresd az urat, a te Istenedet, teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből és szeresd a gyülekezeteket, amelyeknek a püspöke lettél! A Jó Istentől kérj bölcsességet, hogy mindig tudd, hogy mi a jó és helyes, s így tudd tanácsolni a rád bízottakat! Kérd, hogy mutassa meg az utat, amelyen járni kell. Ő adjon erőt Lelke által, hogy valóban ilyen módon vezessél bennünket. Hidd el, nem leszel sohasem egyedül. Mindig lesznek majd, akik melletted állnak, s készséggel segítenek. S a Mindenható Isten azt ígérte, hogy mindig veled lesz! Soha nem hagy egyedül.” Hű az, aki elhívott téged és meg is cselekszi!

Nagy János, a Miniszterelnöki Irodát vezető államtitkár felolvasta Orbán Viktor magyar miniszterelnök köszöntő levelét: - a világ kevés pontján értik ezt úgy, mint önöknél, a Vajdaságban, ahol a református templomok 100 év óta nemcsak a hit házai, de egyúttal a magyarság mentsvárai is. Annak a rengeteg próbát kiállt magyar közösségnek mutatnak irányt, nyújtanak

lelki támogatást és menedéket, amely ma már egy szebb és reményteljesebb jövő fundamentuma lett a Vajdaságban – fogalmazott levelében Orbán Viktor. Magyarország képviselőjében Novák Katalin köztársasági elnök szolt az ünneplő közösséghez: - hálatelt szívvel vagyok ma itt önök között. Jó együtt lenni, jó hitvalló, református keresztyén magyar emberek között együtt ünnepelni – fogalmazott a bácsfeketehegyi református templomban a püspököt köszöntő beszédében. – Már nem elég összefogni, össze is kell kapaszkodnunk. Össze kell kapaszkodnunk, és erősen kell tartanunk egymást. (...) Ahogy egy édesanya

Harangozó László 1977-ben született, teológiai tanulmányait Kolozsváron végezte. Tíz évig Csete Szemesi István korábbi püspök mellett Bácsfeketehegyen szolgált, ahol a Református Központi Otthon vezetője is volt. 2013-ban Verbászra került, 2017 februárja óta a Szabadkai Református Egyházközség lelkipásztora. A nyáron választotta püspökké a Szerbiai Református Keresztyén Egyház zsinata a következő hat éves ciklusra.

képes a gyermekével összekapaszkodni, úgy kapaszkodik össze az anyaország a határon túli magyarokkal, mert most a magyarok összekapaszkodásának az ideje jött el. És erről az összekapaszkodásról szól az is, amikor számontartjuk a magyarokat. Nemcsak Magyarország területén belül, hanem Magyarország területén kívül is (...)

Nemcsak a magyar református egyházak, gyülekezetek, hanem a hagyományos egyházak képviselői is részt vettek a ceremónián, továbbá az eseményen jelen volt Maja Gojković, Szerbia miniszterelnök-helyettese Aleksandar Vučić államfő megbízásából, Pótápi Árpád János magyar nemzetpolitikáért felelős államtitkár, valamint Csalóközi Eszter szabadkai főkonzul, Magyar József belgrádi magyar nagykövet, illetve a vajdasági magyar politikum és közélet tisztviselői. A szertartást Erdélyi Dániel orgonaművész, karmester játéka tette még ünnepélyesebbé. A püspökszentelési istentisztelet a szerb és a magyar himnusszal ért véget, majd az ünnepi esemény szeretetvendégséggel zárult a sportcsarnokban.

Összeállította: Szukola Béla
Forrás: Hét Nap, Magyar Szó

Az egészség a legnagyobb kincs

A bácsfeketehegyi Fecske falulap érdeklődő olvasói előtt nem titkolom, hogy úgy döntöttem, megembelem magam, és az eredetileg kitűzött lapzártáig, tehát november 30-ig, befejezem az újság karácsonyi számába tervezett írásomat. A lassan már lecsengő 2023-as évben két számból is kimaradt az egészséges életmódról, a vegyszermentes kertészkedésről, és legújabb hobbimról, a főzőcskézésről szóló írásom. Ez különben kizárólag csak az én hibám, mivel akárcsak az életem elmúlt hetvenkét évében, idén is többször megtörtént velem, hogy a terveim, és lehetőségeim összevetésénél nem találtam rá a helyes arányra és sorrendre.

Na, erről most ennyit. A lényeg az, hogy nem dőlt össze a világ, az élet megy tovább, én pedig rendületlenül bízom abban, hogy még hosszú éveken át sokan fogják a Fecske hasábjain megörökíteni falunk és közösségünk hiteles történelmét. Remélem, hogy a Teremtőnk rábólint a tervemre, hogy valameddig még én is részese legyek ennek a történetnek, és továbbra is lesznek a Fecskének szép számmal olyan olvasói, akik követik az írásaimat.

December 17.

Aki olvassa a jövőre húsz éves Fecskét az tudhatja, hogy az elmúlt hét évben, amióta nyugdíjas lettem, a falulapunk hasábjain nem foglalkoztam közéleti kérdésekkel. Mint sok minden mást, ezt is átengedtem a tőlem fiatalabbaknak, hiszen elsősorban az ő érdekük, hogy élhető szülőföldet teremtsenek Bácsfeketehegyen, vagy ha úgy tetszik Feketicsen. Nem egyszerű feladat ez, hiszen tapasztalatból tudom, hogy nem könnyű felvállalni, és jobbító szándékkal megkísérelni a közösségünk sorsának irányítását. Bízom benne, hogy nekik ez sikerülni fog, és tiszta szívből örülök az eredményeiknek.

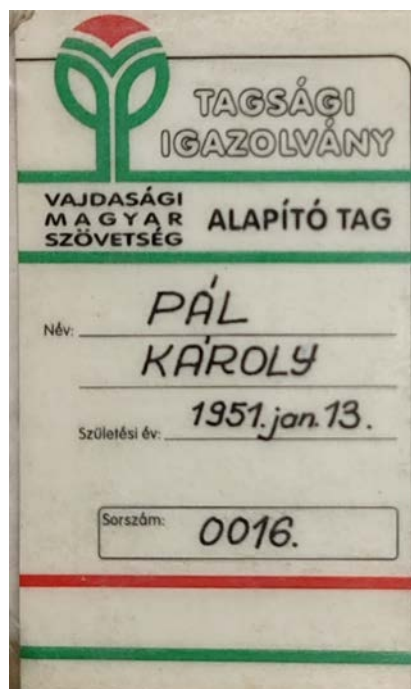
Itt mondom el azt is, hogy jövőre lesz harminc éves a legerősebb magyar politikai pártunk a Vajdasági Magyar Szövetség. Én, 16-os sorszámmal, egyike voltam a VMSZ alapítóinak, és ha jól emlékszem Kishegyes községben közel tízen döntöttünk úgy 1994-ben, hogy megpróbáljuk az addig tapasztaltnál eredményesebben szolgálni közösségünket. Ez nem volt egyszerű feladat, de büszkén állítom, hogy formailag

Kishegyes községben sikerült elsőként egy irányba fordítani a közélet szervezésével foglalkozó magyarok döntő többségét. Tudom, hogy vannak olyanok, akik ezt nem akarják látni, de a tények azt mutatják, hogy az elmúlt harminc évben, a VMSZ-nek köszönhetően, a Kárpát-medencében élő határon túli magyarok nálunk Vajdaságban szereztek, harcoltak ki legtöbb közösségi jogot önmaguk számára.

Mindig jöttek, és jönnek új kihívások a VMSZ, és a Vajdasági magyar közösségünk életében. Az egyik éppen most van folyamatban. Pásztor István elnök úr váratlan, mondatnám korai halálával, nagyon megnőtt számunkra a december 17-i választások tétje. Örömmel látom, hogy a VMSZ választási kampányának vezetését felvállaló csapat kitartóan, erő felett, és ügyesen teszi a dolgát, teljes egyetértésben akarja a sikeres választási eredményt.

Nem kért rá senki, de fontosnak érzem, hogy ebben az írásomban elmondjam azt, hogy december 17-i választások rendkívül jelentősek a Vajdasági magyar közösség számára. Ezért én is arra kérek mindenkit, aki csak él és mozog, hogy szánjon rá időt, és adja le a szavazatát a hatos sorszám alatt található VMSZ listáinkra.

Meggyőződésem, hogy megerősödött magyar érdekképviseléttel a VMSZ megfiatalodott vezető csapata sikeresen tudja majd kezelni az új kihívásokat.

Még feljebb fogják tenni a lécet, amikor meghatározzák azokat a prioritásokat, amelyek a jövőben biztosíthatják magyar közösségünk újbóli gyarapodását. Bízom benne, hogy ez így fog lenni, és most pedig viszatérek az egyik tőlem megszokott témához. Receptek következnek.

Erjesztett ételek

Az életmódváltás egészséges étkezés nélkül elképzelhetetlen, hiszen az emésztőrendszer meghatározó szerepet tölt be a test és lélek működésében. Ha szeretnénk egészségesen táplálkozni, esetleg fogyni akkor vegyszermentes, természetes anyagokból álló, rostokban gazdag, lehetőleg nyers, vagy az eredeti tápértéketkevessé csökkentő technikával készült étrendet kell kialakítanunk.

Ebbe a sorba illeszkednek az erjesztett ételek, mint például a kovászos kenyér, a savanyú káposzta és uborka, az almaecet, vagy például a joghurt. Természetesen a fermentált ételek sora ettől jóval bővebb, de a Fecske olvasóival elsősorban a most felsorolt ételek készítésében szerzett tapasztalatomat tervezem megosztani.

A mostani írásomban a kovászos kenyér készítését fogom részletesen bemutatni, és írni fogok egy nem erjesztett, de szintén finom, és egészségesebb változatban is elkészíthető sütemény, a hájas kifli készítésében szerzett eddigi tapasztalatomról is.

Az egészséges kovászos kenyér

A kovászos kenyér fogyasztása kedvező az emberi szervezet számára. Az ilyen kenyerek nem puffasztanak, nem tartalmaznak adalékanyagokat, fogyasztásukkal hozzájárulhatunk egészségünk megtartásához, vagy visszaszerzéséhez. Ha többet sütünk egyszerre akkor a kovászos kenyér hűtőben akár három hétig is tárolható. A kovászos kenyerek sokkal lassabban készülnek el mint az élesztős változatok, de megéri egyszer elsajátítani a kovász készítés és használatának lépéseit, ugyanis utána már rutinszerűen megy majd a kovászos kenyérsütés. Leggyakrabban fehér lisztből, rozslisztből vagy tönkölylisztből készítenek kovászt. Az eljárás minden esetben ugyanaz, de én eddig kizárólag kenyérlisztet használtam.

A kovász elkészítésének folyamata

1. Egy nagyobb, csatos befőttes üvegbe tegyünk kb. 30 gramm lisztet és kb. 30 gramm langyos vizet. Keverjük össze annyira, hogy ne maradjanak benne csomók, majd az üveget fedjük le lazán és hagyjuk 24 órán át pihenni a konyhában. Az üvegre a tetőt ne szorítsuk rá a fedőt, hogy a tészta tudjon kommunikálni a konyha levegőjében levő hasznos mikroorganizmusokkal.
2. Ezután lehetőleg mindig ugyanazon napszakban naponta kétszer, 12 óránként etessük meg a leendő kovászsunkat ugyanilyen mennyiségű liszttel és vízzel úgy, hogy az üvegben mindig kb. 30 grammot hagyunk a régi kovászból (a többire nincs szükségünk, tehát dobjuk el, vagy etessük meg a háziállatainkkal).

3. Mindezt folytassuk 5 - 6 napon keresztül, és már a harmadik naptól kezdve kis buborékokat láthatunk a kovászban.

4. A hatodik, hetedik nap környékén elkészült a kovásznak, és nekiláthatunk az első sütésnek.

A kovász ideális fejlődéséhez 25 - 27 fok hőmérséklet kell. A kovászt tárolhatjuk szobahőmérsékleten, ekkor azonban naponta mindig etetni kell. Ezt azoknak javaslom, aki hetente többször is sütnék kenyeret. Aki ritkábban süt (hetente, kéthetente), az tárolhatja a kovászt hűtőben. A megszáritott kovász huzamosabb ideig tárolható.

Az itt közölt recepttel, és kis odafigyeléssel, bárki tud kovászt készíteni, de az induláshoz kovászt kérhetünk minden kovászos kenyeret sütő ismerősünktől. Én is bárkinek szívesen adok ajándék kovászt az induláshoz. Az ilyen kölcsönkapott kovász napokon belül beilleszkedik a családjuk életébe, a kezünkön és a konyhánk levegőjében levő hasznos mikroorganizmusok által megismer bennünket, és olyan kenyeret süthetünk vele, amely nemcsak finom, és egészséges, hanem szerintem gyógyítja meglevő betegségeinket is. A kovász élőlény, családtag. Adjunk neki nevet, és olyan, kellően meleg helyen tartsuk ahol jól érzi magát, és ezért kellemesen savanykás illatot áraszt. Az éhes kovász folyékony, és nagyon savanyú. A megfázott kovász nem alkalmas szép kenyér sütésére, ezért meg kell gyógyítani. A gyógyításkor minimális mennyiségű kovászt kezdünk tiszta edényben, kellően meleg helyen újra etetni, és pár nap alatt újra rendbe fog jönni.

A kovász felkészítése a sütésre

1. Kovászos tészták készítéséhez mindig aktív kovászra van szükség. A kovász általában etetés után 8 -12 órával a legaktívabb, de ez hőmérséklettől függ. Akkor lehetünk a legbiztosabbak, hogy mikor aktív a kovásznak, ha a befőttes üvegünkre egy gumit teszünk oda, ameddig a kovász felért etetéskor. Amikor a duplájára emelkedik a kovász, akkor a legaktívabb, vagyis ekkor sütésre alkalmas.

2. Alkalmanként általában egy kilogramm lisztből készítem a kenyértésztát. Ehhez a mennyiségű tésztához, a sütést megelőző nap reggelén, Matyi kovászatot megetetem négy-hat púpos evőkanál liszttel, és kellő mennyiségű vízzel.

3. A kovász a folyamatos etetésektől szaporodik. A

legideálisabb, ha mindig sütünk és használjuk a kovászt, és amit nem használtunk fel a sütéshez, azt tovább neveljük-etetjük folyamatosan.

4. A kovászban és a kovászos tésztában 24 fok alatt főleg ecetsavas folyamatok alakulnak ki, mely savanykásabb ízvilágot eredményez, míg 24 fok fölött vegyesen ecet-, és tejsavas folyamatok indulnak be, melyek lágyabb, kevésbé savanykásabb ízt eredményeznek.

Kenyérsütés menete

A kenyérsütés folyamata nálam így néz ki: egy kiló liszthez a kovászt reggel megetetem 4-6 púpos evőkanál liszttel, és kellő mennyiségű vízzel. Aznap délután - estefele bedagasztom a kenyértésztát. Most már konyhai robotgéppel dolgozom, de kézzel is szoktam dagasztani. A dagasztóedénybe öt - hat deci langyos vizet öntök, hozzácsitállok egy kilogramm lisztet, és teszek rá négy-hat púpos evőkanál kovászt. A géppel négy - öt percig dagasztom, majd egy órán át pihentetem. Amennyiben a liszt megkívánja, akkor dagasztás közben öntök még hozzá vizet, vagy ha túl lágy a tészta, akkor teszek még bele lisztet. Akkor jó állagú a bedagasztott tésztánk, amikor leválik a keverőről, és a dagasztóedény faláról.

Az egy órás pihentetést követően a tésztához hozzáadok négy kiskanál étkezési parajdi sót, majd a géppel újra négy - öt percig dagasztom. Véleményem szerint a boltokban kapható finomított sók ártalmasak, számomra a parajdi étkezési só legegészségesebb a világon. Magyarok lakta vidéken bányásszák, és a himalájai sótól is jóval egészségesebb. A parajdi sóval bedagasztott kenyértésztát újra pihentetem, majd kb.

egy óra után, fél órás időközökben, háromszor meg hajtogatom. A hajtogatás azt jelenti, hogy belisztezett konyhapulton a tésztát négy oldalról összehajtogatom, majd kelesztőtálban letakarva pihentetem. Három hajtogatás után a tésztát megformázom. Vekni készítés esetén beolajozott sütőformába rakom az összehajtogatott tésztát, cipó esetén pedig kerek tárolóedénybe. A sütésre előkészített kenyeret egy éjszakán át hűtőszekrényben pihentetem, majd másnap reggel kisütöm. A vekniket a sütőformában, a cipókat pedig nagy lábasban. A kenyerek bevetése előtt a sütit maximális hőfokra felmelegítem. A forró sütőbe ezután berakom a bevágott kenyereket. Mintegy 2-3 perc után a hőfokot leveszem kb 180 fokra, és készre sütöm a kenyereket. A kellően átsült kenyér alja szépen kopog, és a színe is jellegzetes. A kenyértésztából szoktam tejfeles – fokhagymás lángost, pizzát, langallót, illetve más finomságokat is sütni.

A világhálón számtalan felvételt találhatunk az itt leírtak részleteiről. A kovászos kenyér sütéséből, véleményem szerint, nem szabad tudományt gyártani, hanem gyakorolni kell, hiszen a kenyérsütés benne van a génjeinkben.

Hájas kifli, kicsit egészségesebben

November utolsó napjaiban megpróbáltam elkészíteni életem első hájas kiflijét. Megnéztem néhány receptet a világhálón, majd egy kiló lisztből, feleannyi hájból, tejben felfuttatott fél csomag élesztőből, négy evőkanál tejfelből, egy evőkanál almaecetből, egy tojásból, és kevéske parajdi sóból a robotgéppel könnyű állagú tésztát dagasztottam.

Bő fél óra pihentetés után a megkelt tésztát vékonyra kinyújtottam, és rápakoltam Gombos László presbiter kollegám által szépen előkészített, finomra darált hájat. A tésztát négy oldalról összehajtogattam, letakartam, és mintegy húsz percre pihentettem. A hajtogatást húsz perces időközökben még háromszor megismételtem.

A szépen megkelt tésztát ezután vékonyra elnyújtottam, majd a pizza szeletelőmmel kockára vágtam. A kiflikbe szilvalekvár, és baracklekvárral elkevert pörkölt dió került.

A tojással lekent kifliket készre sütöttem, majd jöhetett a kóstolás.

Elmondhatom, hogy elégedett vagyok a munkámmal, mivel a hájas kiflik tésztája habkönnyű, és megfelelően réteges lett. Mivel csak cukormentesen főzött lekvárjaim vannak, a töltelékek elbírtak volna valamennyi édesítést, hogy a kiflik ízvilága még jobban hasonlított volna a gyermekkori emlékeimhez. Hamarosan újabb próbálkozást teszek a hájas kifli elkészítése témakörében, és bízom benne, hogy ezt a finomságot az unokáim is kedvelni fogják.

Ennyi fért ebbe az írásomba, bízom benne, hogy folytatása következik.

Megvalósítható célként ezúttal is mindenkinek jó egészséget, betegség nélküli hosszú, és boldog életet kívánok. Vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra, vigyázzunk az egészségünkre, mert az egészségünkben csak egy van! Ne feledjük, hogy a megőrzött egészség sokkal nagyobb kincs, mint a legyőzött betegség!

Végezetül a bácsfeketehegyi Fecske falulap minden olvasójának áldott karácsony ünnepet, boldog, sikerekben gazdag újesztendőt kívánok!

Pál Károly

A régi nemzetközi út építése Feketicsen keresztül az 1938-as esztendő során – 1 rész

Kunhegyesről, Tiszaburáról Feketics pusztára letelepülők szinte a világ végére kerültek a kor akkori felfogása szerint. Még a szegedi országút is kilométerekre haladt el a település mellett Kishegyesről Új-Verbász felé. Csak az 1883-ban induló Budapest-Szabadka-Zimony vasút hozott a község életében változást, habár ez is 4,2 kilométerre haladt el a falutól. Sokat könnyített az utasoknak, külföldön munkát vállalóknak, a bevonuló katonáknak távolabbi vidékekre is eljutni. Hogy az állomást időjárási viszonyoktól függetlenül meg lehessen közelíteni, köves utat készítettek Szeghegy és a vasútállomás között 1901-ben. Hamarosan Bácsfeketehegy és Kishegyes között is építettek kövesutat, mert a sűrűn használt földutakon csapadékos időszakokban elképzelhetetlen állapotok uralkodtak.

Az első világháború után sok minden megváltozott. Az új országban, a Jugoszláv Királyságban közigazgatásilag a Dunai bánáshoz, azon belül a Topolyai járáshoz tartozott. A falu neve Opština Feketić (köznnyelven Feketics) lett.

Megjelentek a motoros járművek a módosabb családoknál városokban is és a falvakban is. A köves utak megkönnyítették a közlekedést Feketicsen is. Vasútállomásra már nem csak gyalog, parasztkocsival vagy fiákerrel mentek ki, hanem autóbusz és taxi is vitte az utasokat.

1927-ben a budapesti nemzetközi vásár útépitési kongresszusán napirendre tűztek egy nagy kelet-európai autószeráda építését Hamburgtól Szalonikiig. Ez sokat jelentene a személy- és áruforgalom lebonyolításában, összekötve a Balkánt Európa többi részével. Magyarországi útirány Budapest, Belgrád, Niš, Szalonikiig volna. Ugyanis Athéntól Szalonikiig már kiépült. Ezzel az autószerárával megrövidítenék a jelenlegi hosszadalmas vonatközlekedés időtartalmát is.

Már komoly tárgyalások 1931-ben folytak magáról az útvonalról. A szegedi Rotary-klub kezdeményezésére Budapestről Kecskeméten, Szegeden át az út Újvidékre, azaz Belgrád felé tartson, majd tovább

délre.

Az útépités hírére 1934-ben a feketicsi községi vezetés határozatot hozott arról, hogy a Felszabadító Péter király utcán (főutcán) áthaladó hamarosan megépülő új állami út melletti területet mielőbb rendezetté kell tenni. Így többek között a 44 kiszáradt fát ki kell szedni és minél előbb elárverezni és eltakarítani.

Még 1935. áprilisában is a terv szerint Újvidéktől Kiszácson, Óverbászra át Feketicsig vezetett volna az út. Dunai bánság Technikai osztálya már meghatározta az épülendő útszakaszok földmunkáinak díjazását. Akkor még a III. Állami útnak nevezett út Óverbászára kellett volna jönnie. 1 m² föld szállítását 50 méterig 3,10 dinárért hagyták jóvá és kétheti rendszerességű kifizetést határoztak meg. Kubikosokat vagy akkordmunkára (részmunkára) vállalkozókat kerestek a kivitelezéshez.

A feketicsi községi vezetéssel 1935. május 31-én tudatták, hogy a falu délen elterülő vásártérnél és egyben katonai gyülekezőhelyen keresztül húzódó III. Állami utat úgy kell kiképezni, hogy az út mindkét oldaláról 3 méter szélességben a földet ki kell termelni az út alapjának, töltésnek. Ebbe a vezetőség, tanácsstagok semmiképpen sem tudtak belenyugodni. Hogyan is fog majd kinézni és hogy lehet megközelíteni a terepet az óriási árokkal? A megoldás reményében a község tárgyalásba kezdett és felkínált földet az óverbászi bánági építőmérnököknek ingyen egy közeli helyről. Ekkor még mindig Óverbász-Szabadka útról volt szó.

A felügyelő mérnökök végül elismertek 200 m² földet 200 méterről 1600 dinár értékben. A 200 méter feletti és a szükséges további 400 m² földet a vásártér és a Branko Radičević (mai Nikola Đurković) utca találkozásánál levő nagy partból fogja Staut Peter vállalkozó kitermelni és a helyszínre elszállítani a község terhére. A megegyezés alig egy hét alatt megtörtént. Sőt azonnal intézkedés történt. Táviratilag jelentették a motoros úthenger a föld tömítésére Plavne-ből máris elindult és két nap alatt megérkezik.

A Dunai bánság technikai osztálya döntést hozott 1938. január 13-án kiktől fognak kisajátítani földet. A feketicsi határban Óverbász felé a község és 134 személy volt érintett. Ez egy téves döntés volt. Ugyanis a szenttamásiak sehogy sem voltak kibékülve az új út útvonalával.

A Monarchia alatt mindig a verbásziak voltak előtérbe helyezve a német lakossága miatt. A vasút is arra ment. A Berlinbe induló 1936-os olimpiai láng is Verbászról jutott Feketicsre és onnan tovább északra. Szenttamást szinte minden újítás kikerülte. Ezt most nem akarták annyiba hagyni. Milorad Kurjački, Paja Bobanovački, Đorđe Dunderski, Dejan Gavanski, Toša Gavanski hosszas lobbizására végül 1937. március 13-án végső döntésre hozta Stevan Kačanski, Szenttamás főutcáján keresztül fog menni az új nemzetközi út.

A földek kisajátítása közvéleményezésre lett kitéve 1938. február 10.-25-ig a feketicsieknek, ki is lett dobolva, valamint írásbeli értesítést kaptak az újabb érdekeltek, melynek átvételét aláírásukkal hitelesítették.

Az építkezést először a falu főutcájával kezdték. 1937. szeptember 16-án a bánság technikai osztálya felhívta a figyelmét a községi vezetésnek és értesítette őket, hogy az út mentén széppé tegyék a falut. Parkosítanak. A községi vezetés döntött 1937. december 4-én, hogy az útnak az alapját szintbe hozzák-nivellálják. Az átjárókat, árkokat kényszermunkával (kuluk-kal) oldják meg. A községnek 100.000 dinárja volt a pénztárban és kéri az illető osztályt, hogy vizsgálják felül az eltervezett munkákat. Majd az alapján előszámlát készítenek és jóváhagyásra a mérnöki osztályra elküldték.

Az előszámla 1938. április 26-ra elkészült, ami a kényszermunka (kuluk) elvégzésére a község terhére számítható:

- a főutca nivellálását és a szükséges föld kitermelését, odaszállítást és töltések elkészítése (7425,3 m³) és számolva 10 dinárért 1m³ földet 74.250 dinár
- mellékutcaiból a nemzetközi úton keresztül kiépített 80 hidat és átjárót 2 méter hosszúságban és 50 centiméter szélességben, egyenként 400 dinár értékben 32.000 dinár
- járdák javítására 2 méter szélességben és 200 méter hosszúságban, 10 dinár folyóméterenként 2.000 dinár
- árkok ásása 9500 folyóméter hosszúságban,

folyóméterenként 6 dinár. 57.000 dinár

- előre nem látható költségekre javítások folyamán 9750 dinár

Összesen: 175.000 dinár

Községben a nivellációra nagy szükség volt, a gyalog és kocsis átjáratok újjáépítése miatt. Ugyanis a mellékutcaiban az árkok, azaz a csapadék elvezető árkok az utca közepén voltak. Viszont ezeket az árkokat át kell vezetni majd az új út alatt. A bekötő utcáknál összesen 50 méter hosszan 5 méter szélességben kövesutat láttak elő. Ez azt jelentette, hogy az utca közepén levő árkot be kell temetni és a bekötő út-utca két szélére kell kialakítani árkokat. Mindez összesen 9500 méter hosszban. És ha ez nem készül el, mindenképpen csúnya kinézete lehet majd az új állami útnak, mondták. A munka elvégzése sürgős volna a közelgő tavaszi mezőgazdasági munkálatok miatt.

1938 májusában Bódizs Antal községi kertész kérte fizetése emelését, ugyanis a községi kertészetéből a karantén kártevők (San Jose pajzstetvek) miatt nem volt elég jövedelme a gyümölcsfák árusításából. A főutca parkosítását, ültetést, gondozást, rendezését is ő csinálja. A községi tanács kérését méltányolta.

Ugyanakkor a főutcán, a község tulajdonát képező területen lévő két bódé tulajdonosát (özvegy Szabó Bálintné a község háza előttől és özvegy Jankovics Istvánné (később Fülöp Pétert) felszólították a bódéik eltávolítására. Rontatani fogják majd az új út és a falu esztétikai kinézését. A bódékban újságot, cukorkákat, bélyeget és más apróságot árultak. Hosszú vita kerekedett ki, hogy hova is lehetne felállítani. Először a község háza és a Nagykocsmá mellé a mellékutcaiba ajánlották. Ám mind a két bódé tulajdonképpen a magyar és a német református templom előtt lett volna, így ez a lokáció el lett vetve 1939. májusában. Döntöttek. Állítsák fel bármelyik másik mellékutcaiba, ahol nincs templom. (Viszont a piac továbbra is a község háza előtt maradt az út mellett.)

Így járt a falu fényképésze is, Knéfély József. Neki sem engedték meg, hogy reklámtábláját az út mellé kiharakja. Pedig először még engedélyt is kapott a technikai osztályról, ám a községi képviselők megfúrták, mondván hogy az már inkább egy kis házikó-bódé, úgyhogy neki is el kellett menni a nemzetközi út mellől. Rontotta a szép látványt.

Rossz fényt vetett az új útnak a birkák legeltetése is a főutcán, ők is ki lettek tiltva a nemzetközi út melletti füves részről. Mondván: Túl sok pénzt költött a község a főutca csinosítására!

A falun keresztül a régi apróköves utat macskaköves (bazalt) kockákkal, cirmos rajzolatban rakták ki. Ezzel mindenki nagy elégedettségére a főutca portalanítódott. Ugyanis száraz időben mindezidáig egy szél, vagy bármely áthaladt jármű olyan port kavart, hogy sokszor nem lehetett átlátni az utca másik oldalára. Hiába való volt a sepregetés, vízzel való locsolás. Járókelőknek, hét végén a szép ruhákban korzózóknak sok kellemetlenséget okozott a por.

1938-as év községi előljáróság összejöveteleinek jegyzőkönyveiben jól lehet követni az utak állapotáról és a nemzetközi út építéséről szóló jelentéseket:

1938. március 1.: A közlekedés normális, községi kocs utak, nyári utak elég jó állapotban vannak. Út, amelyik a vasútállomásra vezet Feketity-Szekity között szörnyű állapotban van és szükséges lenne egy nagy javításra.

A faluban valószínű 1938. március 30-ra már el is készült a portalanított macskaköves út. Ugyanis az új út sokaknak örömet és pár embernek bosszúságot okozott. A kerékpározók sokszor csoportosan, 10-15 személy is az út teljes szélességében szórakozott. Ez annak a pár autónak igen nagy kellemetlenséget okozott. Nem tudtak haladni, le kellett állniuk, míg meg nem oldódott a helyzet. Így a kerékpárosok fel lettek szólítva, hogy csak egymás után közlekedhetnek az állami út megfelelő oldalán, járdán tilos volt a közlekedés még a mellékutcákban is, vinni felnőtt embert nem szabad. Lámpának, csengőnek is kellett lennie a járművön a biztonságos hajtás miatt. Gyerekeknek az úton játszani nem szabad.

1938. április 1: A község dolgozik a községi (föld) utak javításán és olyan állapotba hozza majd, hogy akadálytalanul lehessen rajta közlekedni. Igaz ezeken az utakon csak bizonyos hónapokban lehet közlekedni, de ekkor is kell róla gondoskodni. A nemzetközi út építése a községen keresztül befejeződött; most a Feketicsről Újvidék felé vezető nemzetközi úton dolgoznak, valamint Feketicstől Óverbászig, így majdcsak egy éven belül jó összeköttetés lesz mindkét irányban még az út a bácstopolyai járási központunk felé már ezen a nyáron teljesen kész

lehet.

1938. június 29.: A község dolgozik a községi utak javításán, hogy közlekedésre alkalmas legyen. A nemzetközi út, mely a községen keresztül halad, sok gondot okoz és lényeges kiadást (kb. 140.000 dinárt), mert minden keresztül vezető utcát generálisan-teljesen meg kellett javítani és új árkokat kialakítani. Úgy látszik még a nyáron a község össze lesz kötve a járással az új modern portalanított kétsávos úttal, míg Újvidék felé valószínű jövő év végére.

1938. augusztus 6. Bácstopolyai járásból jó előre felszólítást adtak ki, hogy primitív feljáratot egyénileg senki sem csinálhat a földjéről a nemzetközi útra, csak esetleg külön engedéllyel, mert elzárja vele az út melletti árkokban elfolyó csapadékot. Szeptemberben külön foglalkozik ezekkel a felüljárókkal a községi vezetés is. A vadul felépített felüljárók költségeit büntetésként bizony megfizettetik a készítőikkel. A felüljárók alá kötelezően betonból vagy téglából átfolyót kell kialakítani, a feljáratot nagyobb kövekkel kell kirakni rázónak, hogy a parasztkocsik kerekéről a döcögéssel a sár lerázódjon.

Az új út még épülőben volt, de az újvidéki rendőrkapitányság már felállított egy motorizált közlekedési rendőrökből álló ellenőrző csapatot. 1938. szeptember 9-én értesítést kapott a község vezetősége róla. Minden motoros járműnek évente technikai ellenőrzésen kellett átesnie, a motoros járművek vezetőjének hajtási engedéllyel kellett rendelkeznie. Minden közlekedési eszköznek táblája kellett, hogy legyen. Kerékpárosoknak is kellett rendelkeznie lámpával, csengettyűvel. Fiákerok jobb oldalán kellett lennie kézi dudának, féknek, az ülésnél mindkét oldalon lámpának. Mindenkinek be kellett tartani az aktuális közlekedési szabályokat.

1938. szeptember 28.: Közlekedési téren ügyelünk a községi (földes) utak jó minőségére. Csak bizonyos hónapokban van nehézség a közlekedésben. Különben Feketics község a járással modern úttal van összekötve, ahogy kinéz novemberig teljesen össze leszünk kötve a szomszédos Szenttamás községgel valamint jövőre Óverbász községgel az abba az irányba épülő első rangú bányai kövesúttal.

Sárközi Ottília

Örvendj, világ!

-karácsonyi üzenet -

„Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk. Az uralom az ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme!”
Ézsaiás 9,5

Idén is örömmel kapcsolódtunk be a „Karácsony együtt” című programba, melyet a Gyermekmisszió munkatársai készítettek elő, és a bácsfeketehegyi karácsonyi programon túl, határokat és nemzeteket átívelve több országban is így módon hangzik Isten Igéje. Több százezer gyermek hallhatja ezáltal a karácsonyi Örömhírt.

Idei történetünk a fent leírt Igéből, próféciából indul, és a történet címe: Örvendj, világ! Őszintén bekell valljam, kicsit meglepődtem a címen: Örvend, világ – és most is kell tanuljam ezt az érzést: örülni! A kará-

zott ennek a világnak! Örömet szeretne adni a te életednek is. Öröm, öröm, öröm – barátkozzunk meg ezzel a szóval és legyünk hálásak az élet minden kis rezdüléseért. A karácsonyi csodáért: az erős és hatalmas Isten lehajolt hozzánk, gyenge, törekeny emberekhez. Engedd, hogy az Úr Jézus ne csak kopogtasson az ajtódon, hanem be is lépjen és részese legyen a mindennapjaidnak. Az angyalok is örömeikkel közeledtek a pásztorokhoz és a pásztorok is örömmel indultak el megkeresni a kised Jézust. Vajon ez az öröm, ez a tűz megvan a mai emberekben

csony szó hallatán nagyon sok érzés tölt el bennünket: szeretet, együtt a család, finom illatok, ajándékok. Csupa jó, szép és kedves dolog. Ha őszinték vagyunk önmagunkhoz, vajon az öröm szó, benne van-e ezekben az érzésekben?

Legtöbbünknek megvan a napi rutinja, a napi feladatköre, amit nap-nap után kötelességünk elvégezni. Munkahely, iskola, gyermeknevelés, látogatások, házi munka, kerti és határban történő munkálatok. Karácsonykor tudatosan kicsit lassítunk, pár nap szabadságot kiveszünk, hogy a családdal együtt legyünk, kicsit beszéljünk.

Az öröm talán az a ritka érzés, amivel az utóbbi időben találkozunk. Tudatosan úgy kellene élnünk, hogy meglássuk a jó dolgokat az életünkben, azokat a dolgokat, embereket, akikért hálásak tudunk lenni. Örülünk a napoknak, perceknek, amit együtt tudunk szereteteinkkel tölteni.

Örvendjünk az ézsaiási ígéretnek, amivel a beszámoló kezdődik, hogy Isten nem mondott le rólunk. Isten gyermeket, az Ő Fiát küldi el karácsonykor, aki nemcsak szeretetet, békességet, hanem örömet is ho-

is, akik karácsonyt ünneplünk? Örvend, világ! Örvendj te is!

Áldott, békés, szeretetben és örömben gazdag karácsonyi ünnepeket kívánok!

Halász Renáta

Karácsony együtt! - programajánló

Szeretettel várjuk a gyermekeket és ifjakat karácsonyváros programjainkra a Kozma Lajos

Könyvtárba:

2023. december 9-én

KARÁCSONYI BARKÁCSOLÁS

2023. december 16-án KARÁCSONYI

TÖRTÉNET: Örvendj, világ!

14 órától: ovisok, 1.-3. osztály és 15.30 órától:

4.-8. osztály

Részvételi díj: önkéntes adomány,

Szervező: Gyermekmisszió

Diós-sütőtökös kenyér

Talán nem is gondolnánk, mennyire jól tud harmonizálni a dió és a sütőtök. Érdemes kipróbálni ezt az illatos, őszi, már-már karácsony „illatot” árasztó süteményt, mely a csokidarabkáktól csak még jobban fokozza a meghitt, bekuckózós élményt. Bátran fogyasszunk mellé egy jó bögre forró kakaót is!

Hozzávalók:

- 25 dkg sült sütőtök (sütőben sülvé ízletesebb lesz, mint pl. párolva)
- 4 db tojás
- 15 dkg cukor
- 1 csomag vaníliás cukor
- 1 csomag sütőpor + nagyon pici (késhegynyi) szó-dabikarbóna
- 15 dkg liszt
- 15 dkg darált dió
- 1 tk fahéj
- 1 tk mézeskalács fűszerkeverék
- csokidarabkák ízlés szerint

jöhet bele a darált dió és a sütőtök. Ne felejtsük ki a csokidarabkákat sem, én tehettem volna bele többet is, 80-100 grammot simán elvisel a tészta, használjunk fekete csokit. A fűszerek mellett vagy akár azok helyett reszelt narancshéjat is tehetünk bele, ízlés kérdése, a lényeg, hogy a dió, csoki és sütőtök nagyon jól harmonizál narancssal is. Mindent keverjünk jól össze, de azért ne dolgozzuk túl sokáig a tésztát.

- Vajjal jól kikent, liszttel megszórt kenyérformába öntjük a masszát, de nyugodtan használhatunk sütőpapírt is.

- 180 fokra előmelegített sütőben körülbelül egy óra sülés kell neki, sötétbarna kell legyen, ha kész, de végezzünk próbát egy fogpiszkáló segítségével, ha már nem ragad rá, akkor kész. Ha sülés közben úgy tűnik, hogy a teteje nagyon ég, akkor tehetünk rá egy darab sütőpapírt vagy alufóliát.

Elkészítés:

- A nyers sütőtököt vékonyabb szeletekre vágjuk, sütőpapírral bélelt tepsiben, nem túl erős hőfokon (max. 180 fokon) puhára sütjük, majd, ha kihűltek, távolítsuk el a héjakat és egy villa segítségével törjük össze krémesre, de az sem gond, ha itt-ott marad benne pici sütőtök darabka.

- A tojásokat és a cukrokat egy habverővel vagy mixerrel habosra keverjük, hozzáadjuk a sütőporral, szó-dabikarbónával, fűszerekkel elkevert lisztet, majd

- Annak ellenére, hogy ebbe a süteménybe nem kerül zsiradék (vaj, olaj), nagyon puha lesz, több nap múlva sem szárad ki (már ha marad).

- Plusz tipp: mielőtt bekerülne a sütőbe, szórhatunk még a tetejére durvább dió darabokat, amit kevés vaníliás cukorral összekeverünk, de ki is maradhat a cukor. A pirult, roppanós dió a tetején csak még ízletesebbé teszi a sütit. (sajnos nekem kimaradt, de a süti külső részén így is elég jól érződött a kellemes sült dió íz)

h.sz.

FECSKE T O L L

A vonaton

Ülök magányomban, körülöttem sokan,
ismeretlen arcok, öregek, fiatalok.
Az őrangyalom már régen itt hagyott.

Mozdulok, indulnak a kopott vagonok,
a vonaton vagyok.
Az érzések szárnyán utazok.

Messzire megyek, gyorsan távolodok,
az alkonyat fényében vibrálnak az
ablakok.
Sötétben érkezem,
de egyszer majd visszajövök a fényben.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Srđan Nenadović és Branka Vilov kislfia
Damjan

Zoran és Tamara Vukas kislánya **Hađa**
Gradimir Damjanović és Göncöl Boglárka
kislfia **Dušan**

Milan és Jasna Martinović kislánya
Jefimija

Elhunytak

Slavka Vlahović október 9, 72 évében
Pásztor Eszter szül. Nagy Eszter október 15,
82 évében

Kanban Anna október 14, 61 évében
Orvos-Kis Andreas október 19, 73 évében
Pero Vujinović október 21, 85 évében
Smilja Todoric november 1, 85 évében
Fehér Nándor november 7, 64 évében
Id. Csete László november 9, 78 évében
Juhász Julianna szül. Pásztor Julianna
november 26, 86 évében
Milka Resanović szül. Milić december 3,
84 évében

- megfelelő módon értesíteni a nyilvánosságot, miszerint a TITKÁRSÁG a projekt társfinanszírozója, a következő kötelező tartalom közzétételével „A támogatott médiaprojektben szereplő álláspontok nem feltétlenül az eszközöket odaítélő Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárság álláspontját tükrözik”.

- na odgovarajući način obavestiti javnost da je SEKRETARIJAT sufinansirao projekat, uz objavljivanje obeznožnog sadržaja „Stavovi izneti u podržanoj medijskom projektu nužno ne izražavaju stavove Pokrajinskog sekretarijata za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, koji je dodelio sredstva”.

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a “Tiho” temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kasza Bálint, Halász Renáta, Fekete Tímea, Fekete Andor, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Szarka Zsófia, Szakács Tamás, Juhász Attila, Készült Bácsfeketehegyen a P.S. Print & Design nyomdában 2023. december.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)
FECSKE: bácsfeketehegy havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf., sz. (2004) – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illus. : 30 cm
Mesečno.
ISSN 2217-3706
COBISS-SR-ID 201634567

